

Ankenævnet for Forsikring

Den 6. maj 2026 blev i sag nr. 104665:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved erhvervsevnetab. I klageskema af 4/11 2025 har klageren bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

PFA har stoppet min erhvervsevneforsikring, selvom der fortsat foreligger dokumentation for væsentligt nedsat arbejdsevne under 50 %. Jeg mener, at afgørelsen er truffet på et mangelfuldt grundlag, idet der ikke er indhentet opdaterede lægelige oplysninger eller foretaget en korrekt helhedsvurdering af mit helbred og funktionsniveau.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At PFA's afgørelse omgøres, så udbetalingen fra min erhvervsevneforsikring genoptages, indtil min arbejdsevne er endeligt afklaret, eventuelt i forbindelse med fleksjob."

Klageren har i brev af 4/11 2025 til nævnet bl.a. anført:

"1. Indledning

Jeg, ..., klager hermed over PFA Pensions afgørelse af 1. august 2025 om ophør af udbetaling og indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne pr. 28. februar 2025.

Afgørelsen er truffet på et ufuldstændigt og fejlagtigt grundlag og i strid med både forsikringsvilkårene og principperne for god forsikringsskik.

2. Sagens hovedforløb (kronologi)

- 11.10.2022: Sygemeldt pga. arbejdsrelateret stress og angst.
- 31.01.2023: Anmeldt tab af erhvervsevne til PFA.
- 29.03.2023 – 24.05.2024: Tre positive afgørelser med udbetaling.

- 05.03.2024: LÆ145 – behandlende læge vurderer betydelige skånebehov; kun deltid realistisk.
- 10.12.2024: Udfylder PFA's online opfølgningsskema som led i rutinemæssig opfølgning.
- 16.01.2025: PFA stopper udbetaling og indbetalingssikring.
- 12.02.2025: Skriftlig klage til PFA med påpegning af faktuelle fejl.
- 19.02.2025: PFA (v. ...) erkender erhvervsfejl, men fastholder afgørelsen.
- 01.08.2025: PFA Forsikringsjura (v. ...) fastholder afgørelsen uændret.
- 26.09.2025: LÆ145 – behandlende læge vurderer erhvervsevnen varigt delvist nedsat (maks. 15 timer/uge).

3. Retlige forhold

Ifølge PFA Erhvervsevne, pkt. 6.1.1.1, yder forsikringen dækning, når erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom.

Samtlige lægeerklæringer i sagen dokumenterer, at denne betingelse fortsat var opfyldt på afgørelsestidspunkterne.

3A. Den oprindelige afgørelse af 16. januar 2025

PFA stoppede min udbetaling med henvisning til, at min generelle erhvervsevne ikke længere var nedsat med mindst halvdelen.

Selskabet anfører selv i afgørelsen, at der ikke er modtaget lægeattest siden marts 2024.

Dermed traf PFA afgørelsen uden aktuel helbredsoplysning.

Det eneste nye materiale, PFA havde, var et opfølgningsskema udfyldt af mig selv i december 2024. Et sådant skema har ingen lægefaglig status og kan ikke anvendes som grundlag for at stoppe en udbetaling.

Den seneste lægelige vurdering i sagen var LÆ145 af 5. marts 2024, hvor min læge vurderede, at jeg kun kunne arbejde på deltid med betydelige skånehensyn.

Ved at se bort fra dette og undlade at indhente nye oplysninger har PFA tilsidesat sin undersøgelsespligt.

3B. Klage og svar fra PFA (12.–19. februar 2025)

Jeg klagede den 12. februar 2025 og påpegede faktuelle fejl, herunder at mit erhverv var registreret forkert som ...

Jeg præciserede, at jeg er ..., hvilket er væsentligt for vurderingen af min erhvervsevne, da arbejdet indebærer højt tempo, ...ansvar og mange samarbejdspartnere.

Jeg oplyste desuden, at jeg var i et kommunalt jobafklaringsforløb og virksomhedspraktik på 9 timer/uge, og jeg bad PFA udtrykkeligt om at afvente kommunens vurdering.

Den 19. februar 2025 bekræftede PFA modtagelsen af min klage og erkendte erhvervsfejlen, men fastholdt afgørelsen uden ny vurdering og uden at forholde sig til mit ønske om at afvente jobafklaringen.

Der blev ikke foretaget nogen lægefaglig eller faglig revurdering.

3C. Afgørelsen fra PFA Forsikringsjura (1. august 2025)

PFA Forsikringsjura fastholdt afgørelsen uændret og uden at fremlægge ny medicinsk dokumentation.

Der henvises fortsat til formuleringen 'eksistentiel krise' fra LÆ145 af 5. marts 2024 – en ældre vurdering – uden at inddrage nyere attester eller kommunale oplysninger.

PFA har dermed baseret sin vurdering på en erklæring, som i virkeligheden dokumenterer det modsatte af deres konklusion. I LÆ145 beskriver min læge klart, at jeg fortsat lider af stress og angst, at min arbejdsevne er markant nedsat, og at jeg maksimalt kan arbejde 2 timer dagligt under betydelige skånehensyn. Når PFA alligevel vælger at fremhæve ordet 'eksistentiel krise' og ser bort fra den samlede lægefaglige vurdering, er afgørelsen truffet på et fordrejet og ufuldstændigt grundlag.

Jeg har gennem hele perioden været i tæt kontakt med min læge, fordi jeg havde det meget dårligt og ofte var ude af stand til at overskue min situation. De mange journalnotater, som PFA henviser til i deres afgørelse, afspejler et vedvarende og sårbart behandlingsforløb – ikke en raskmelding. Ingen af notaterne indeholder en lægefaglig vurdering af, at jeg igen kunne arbejde på fuld tid.

PFA har desuden fejlagtigt tolket mit sideløbende forløb med skjoldbruskkirtlen som et tegn på bedring. I virkeligheden gjorde denne udredning kun mit sygdomsforløb mere komplekst og belastende, netop i den periode, hvor PFA valgte at stoppe min dækning.

Samlet set er PFA's vurdering derfor baseret på misforståede eller ufuldstændige helbredsoplysninger og manglende helhedssyn. Det førte til en afgørelse, der hverken er lægefagligt eller sagsbehandlingsmæssigt forsvarlig.

4. Sagsbehandlingsfejl

4A. Manglende oplysningsgrundlag

PFA traf afgørelsen uden at indhente opdaterede helbredsoplysninger og uden at anvende et funktionsskema eller anden objektiv vurdering af min arbejdsevne, selvom dette normalt indgår i sager om erhvervsevnetab.

Selskabet valgte i stedet at basere afgørelsen på et kort opfølgningsskema udfyldt af mig selv i december 2024, hvilket ikke kan erstatte en lægefaglig vurdering.

4B. Fejlagtig lægefaglig vurdering

PFA's konklusion om, at min tilstand er 'eksistentiel' og ikke sygdom, bygger på en enkelt formulering i LÆ145 af 5. marts 2024.

PFA har desuden undladt at inddrage centrale dele af LÆ145, hvor min læge tydeligt anførte, at jeg højst kunne deltage i afklaring 2 timer dagligt, og at manglende effekt ville kræve yderligere udredning. Denne vurdering dokumenterer, at mit behandlingsforløb stadig var aktivt, og at min erhvervsevne fortsat var betydeligt nedsat.

Den samlede lægelige vurdering dokumenterer tværtimod fortsat sygdom, stress og angst med behov for betydelige skånehensyn.

PFA's henvisning til interne læger

PFA har henvist til, at det ikke er min læge, men deres interne læger, der vurderer erhvervsevnen. Det er korrekt, at PFA foretager den endelige vurdering, men den skal ske på et fuldt oplyst grundlag og med inddragelse af alle relevante lægefaglige oplysninger.

Når selskabets interne læger ikke selv har undersøgt mig og samtidig ser bort fra aktuelle vurderinger fra min læge og kommune, opfyldes kravet om et tilstrækkeligt medicinsk grundlag ikke.

Ankenævnet *for* Forsikring

4.

104665

4C. Manglende inddragelse af kommunalt oplysningsskema

PFA har undladt at inddrage de kommunale dokumenter '**Min Situation**' (23.10.2023) og '**Min Plan**' (opdateret 17.10.2025), som udgør kommunens samlede vurdering af min arbejdsevne.

I 'Min Plan' fremgår det, at jeg siden 4.10.2023 har været i jobafklaringsforløb som følge af langvarig sygdom, og at min arbejdsevne fortsat vurderes nedsat. Det er her anført, at jeg alene kan deltage i afklaringsforløb på op til 2 timer dagligt, og at der er iværksat et 26-ugers afklaringsforløb med henblik på vurdering af min arbejdsevne.

Dokumentet henviser desuden til lægelige attester (bl.a. LÆ135 og LÆ145) og konkluderer, at jeg *er fuldt uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, jf. Lov om sygedagpenge § 7, stk. 4.*

Disse oplysninger var tilgængelige for PFA via kommunen, men blev ikke nævnt eller inddraget i afgørelserne af henholdsvis **1. marts 2025 (...)** og **1. august 2025 (...)**.

Derved har PFA truffet afgørelse uden at inddrage kommunens aktuelle vurdering af min helbredstilstand og arbejdsevne, hvilket udgør en væsentlig sagsbehandlingsfejl.

4D. Fejlagtige oplysninger om erhverv

Mit erhverv blev oprindeligt registreret som ..., hvilket PFA erkendte og rettede, men uden at genvurdere sagen på det korrekte grundlag.

4E. Manglende hensyntagen til igangværende jobafklaring

Jeg bad gentagne gange PFA om at afvente kommunens vurdering af min erhvervsevne.

Selskabet fastholdt afgørelsen midt i forløbet og uden at inddrage den vurdering, som netop skulle belyse sagen.

4F. Manglende partshøring

PFA traf afgørelsen uden at give mig mulighed for at kommentere eller supplere med yderligere oplysninger.

Jeg blev først bekendt med afgørelsen, da den var truffet. Dette strider mod god forsikringsetik og almindelige forvaltningsretlige principper om partshøring.

4G. Urimelig sagsbehandlingstid

PFA oplyste, at klagebehandling ville tage 10–12 uger, men brugte næsten 20. Ventetiden har forværret min sygdom og økonomiske situation.

5. Lægelig dokumentation (uddrag)

- LÆ135 – 23.03.2023: Arbejdsrelateret stress og angst; nedsat kognitiv funktion.
- LÆ135 – 30.08.2023: Ingen bedring; maks. 2 timer dagligt.
- LÆ145 – 05.03.2024: Fortsat sygdom; betydelige skånebehov; maks. 2 timer dagligt.
- LÆ121 – 05.03.2025: Fortsat sygemeldt; 9 timer/uge i praktik.
- LÆ141 – 25.06.2025: Kommunal lægeerklæring, der dokumenterer praktikforløb januar– juni 2025 med 3x3 timer ugentligt. Erklæringen viser fortsat markant nedsat erhvervsevne netop i perioden, hvor PFA stoppede dækningen.
- LÆ145 – 26.09.2025: Varig delvis nedsættelse; maks. 15 timer/uge.
- Kommunalt oplysningsskema – 10.04.2024: Fortsat jobafklaring; lav erhvervsevne.

Samlet viser dokumentationen et vedvarende sygdomsforløb med nedsat erhvervsevne på over 50 % i hele perioden.

6. Helbredsmæssige og sociale konsekvenser

PFA's beslutning blev truffet i en periode, hvor jeg var i et skrøbeligt behandlings- og afklaringsforløb.

Jeg havde brug for ro, gradvis optrapning og få timer, som både min læge og kommunen anbefalede.

Da PFA stoppede min dækning og samtidig vurderede, at jeg kunne arbejde mere end halv tid, blev jeg sat under et betydeligt psykisk og praktisk pres.

Afgørelsen betød, at jeg mistede mit økonomiske grundlag, måtte sælge min bolig og flytte sammen med [mit barn].

Utrygheden og presset forværrede min tilstand og gjorde min tilbagevenden til arbejdsmarkedet vanskeligere.

Det opleves som et paradoks, at en forsikring, der skulle give sikkerhed under sygdom, i stedet har haft en forværende virkning på mit helbred.

Jeg er fortsat i psykologbehandling via PFA Helbredssikring for de samme stress- og angstsymptomer, som PFA vurderede ikke længere var dækningsberettigede.

PFA kan indhente oplysninger fra min psykolog, som kan bekræfte, at min tilstand ikke er forbedret, men forværret efter ophøret af dækningen.

7. Sammenfatning

På baggrund af ovenstående gøres det gældende, at PFA's afgørelser af **1. marts 2025** og **1. august 2025** er truffet på et utilstrækkeligt og fejlagtigt grundlag. Der foreligger flere væsentlige sagsbehandlingsfejl:

- **Manglende oplysningsgrundlag:**

PFA undlod at indhente opdaterede helbredsoplysninger og foretog ingen egentlig vurdering af min faktiske funktionsevne.

- **Fejlagtig lægefaglig vurdering:**

PFA tilsidesatte de lægefaglige vurderinger uden at indhente en ny speciallægeerklæring.

- **Manglende inddragelse af kommunale oplysninger:**

PFA undlod at inddrage kommunens vurdering af min arbejdsevne, herunder dokumenterne '*Min Situation*' (23.10.2023) og '*Min Plan*' (opdateret 17.10.2025), hvoraf det fremgår, at jeg fortsat vurderes fuldt uarbejdsdygtig og kun kan deltage i afklaringsforløb på få timer.

På denne baggrund anmodes **Ankenævnet for Forsikring** om at hjemvise sagen til fornyet behandling, idet afgørelsen er truffet på et mangelfuldt oplysningsgrundlag i strid med god forsikringsetik og almindelige forvaltningsretlige principper.

8. Påstand

1. At PFA's afgørelse af 1. august 2025 ophæves som ugyldig.

2. At PFA pålægges at genoptage sagen og foretage en ny vurdering af min erhvervsevne på baggrund af den samlede lægedokumentation og kommunale oplysninger.

3. At PFA pålægges at genoptage udbetaling og indbetalingssikring med tilbagevirkende kraft fra 1. marts 2025."

Selskabet har den 26/11 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Hvad handler tvisten om - parternes overordnede synspunkter

Forsikrede klager over, at selskabet har stoppet udbetalingen af invalideydelser den 28. februar 2025.

Selskabet har stoppet udbetalingen med henvisning til, at forsikrede ikke har godtgjort, at hendes generelle helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1. marts 2025.

Forsikringsaftalen

Forsikrede fik pensionsordning med invalidedækning den 1. december 2021 hos PFA med police-nummer ..., som en del af hendes ansættelse hos ...

Den dækningsberettigende erhvervsevnenedsættelse indtrådte den 11. oktober 2022, hvor gældende aftalegrundlag var pensionsbevis (**Bilag A**) og pensionsvilkår (**Bilag B**) af 5. april 2022.

Af pensionsvilkårene af 5. april 2022 fremgår:

'6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.'

Sagsfremstilling

Forsikrede er født i 1968 og arbejdede som ... på tidspunktet for sygdommeldingen.

Forsikrede anmeldte den 31. januar 2023 om tab af erhvervsevne til selskabet (**Bilag C**), hvor hun oplyste stress som hovedårsagen til sygdommeldingen. Forsikrede oplyste, at hun blev sygemeldt den 11. oktober 2022 og oplevede symptomer i form af søvnproblemer, hovedpine, hjertebanken, hyppige infektioner, angst, depression, energiløshed og hukommelses- og koncentrationsbesvær. Hun var ansat som ... på 37 timer ugentligt på tidspunktet for sygdommeldingen og blev opsagt med lønophør den 31. januar 2023.

Forsikrede henvendte sig til sin praktiserende læge den 25. oktober 2022 (**Bilag D**), hvor det blev noteret, at hun havde sygemeldt sig på grund af stress. Lægen anbefalede, at hun drøftede en plan for tilbagevenden til arbejdet med sin arbejdsgiver.

Af 8-ugers statusrapport fra psykolog hos ..., dateret den 14. juni 2023 (**Bilag E**), fremgår det, at forsikrede har modtaget behandling for depression og angst, herunder præstationsangst. Behandleren vurderede, at forsikrede på sigt ville kunne genoptage fuldtidsarbejde, forudsat at der var mulighed for medbestemmelse vedrørende arbejdsstruktur, temposkift og pauser. Forsikrede ønskede fortsat at arbejde som Endvidere vurderede behandleren, at forsikrede i løbet af 8 uger ville kunne arbejde over halv tid.

Af specifik helbredsattest udarbejdet af forsikredes praktiserende læge, dateret den 23. marts 2023 (**Bilag F**), fremgår det, at forsikrede led af arbejdsbetinget stress samt en forværring af en tidligere kendt let ængstelighed, der havde udviklet sig til angst. Forsikrede oplevede symptomer som hukommelsesproblemer, søvnbesvær, hjertebanken, angst og dødsangst. Hun modtog psykologisk behandling i form af samtaler. Lægen vurderede funktionsprognosen som god, men langsigtet, med en forventet varighed på 3-6 måneder. Prognosen var betinget af, at forsikrede kunne opretholde kontakt til sit erhvervsnetværk samt havde mulighed for at arbejde inden for sit fag som ... Ved objektiv undersøgelse anførte lægen, at:

'VKO. Fremstår venlig og imødekommende. Grådlabil. Relevant bekymret for sin erhvervsevne som hun har det nu.

Nat stemningsleje og affektforvaltning. God Nat psykomotorik, ingen angst/uro og nat adfærd i samtalsituation. Ingen produktive psykotiske symptomer i form af hallucinationer eller vrangforestillinger.

Samlet logisk tankegang med nat sprogbrug uden tegn til tankeforstyrrelser.

Emotionel og formel kontakt god.

God indsigt. Kognitiv funktion let påvirket.

Ingen øget suicidalfare.

Vurdering arbejdsrelateret stress og deraf forværring af livskrise'.

Af lægenotat fra praktiserende læge, dateret den 11. maj 2023 (**Bilag G**), fremgår det, at forsikrede oplevede klar bedring og mere ro. Hun havde dog fortsat hukommelses- og koncentrationsbesvær og let angst i forhold til kommende job.

Den 3. august 2023 (**Bilag G**) konsulterede forsikrede sin praktiserende læge på grund af lændesmerter med udstråling til begge lår, som havde stået på i tre måneder. Forsikrede oplyste, at smerterne gradvist aftog i løbet af dagen. Ved undersøgelsen kunne forsikrede gå på både tæer og hæle. Der blev ikke konstateret bankeømhed over columna, men der var palpationsømhed i den nedre lændemuskulatur bilateralt. Følesansen og muskelkraften var normale, og der blev ikke observeret nogen bevægeindskrænkning. Forsikrede oplyste, at hun gik daglige ture og udførte rygøvelser. Hun blev henvist til fysioterapi.

Af specifik helbredsattest fra forsikredes praktiserende læge, dateret den 30. august 2023 (forsikredes bilag LÆ135.30.8.2023), fremgår det, at forsikrede udover arbejdsbetinget stress og tiltagende panikangst, også oplevede lænde- og rygsmerter samt gener relateret til overgangsalderen. Det blev bemærket, at der ikke var sket nogen bedring i hendes tilstand, men tværtimod en for-

værring over de seneste måneder. På denne baggrund blev det vurderet, at der var behov for skånehensyn i forhold til både arbejdstid og arbejdsopgaver.

Af spørgeskema, udfyldt af forsikrede, dateret den 23. oktober 2023 (forsikredes bilag Min situation) fremgår det, at forsikrede tvivlede meget på, om hun havde evnen til at varetage et arbejde. Hun beskrev, at det føltes helt uoverskueligt at indgå i en arbejdsrelation på grund af sine omfattende fysiske og psykiske begrænsninger. Forsikrede anførte desuden, at hun havde mistet troen på sig selv.

Af lægenotat fra Skadestuen, dateret den 27. september 2023 (Bilag G), fremgår det, at forsikrede henvendte sig på grund af forværring af lændesmerter samt en kildrende fornemmelse i venstre side af ansigtet. Det blev noteret, at forsikrede bevægede sig frit og havde en let bevægeindskrænkning. Der var let muskulær ømhed over højre lænd og ned i ballen. Forsikrede oplyste, at smerterne aftog efter indtagelse af Panodil og Ipren og var tilbage på vanligt niveau. Lægen vurderede, at forsikrede var neurologisk helt intakt, og der var ingen mistanke om neurologisk betingede symptomer. Det blev anbefalet, at forsikrede fortsatte med Panodil og anvendte Ipren efter behov. Forsikrede blev herefter udskrevet.

Af afslutningsrapport fra ..., dateret den 13. december 2023 (**Bilag H**), fremgår det, at forsikrede havde modtaget samtaler hos en psykolog, men havde afslået samtaler med en jobcoach og behandling hos en fysioterapeut. Det fremgår endvidere, at hun havde valgt at få behandling hos en anden terapeut. Forløbet havde været præget af flere aflyste aftaler. Målsætningen med forløbet blev derfor ikke opnået, da forsikrede havde afsluttet forløbet og valgt at opholde sig i et sommerhus, samt fortsætte behandling hos en anden terapeut.

Ved en kommunal samtale den 8. januar 2024 (**Bilag I**) oplyste forsikrede, at hendes energiniveau nærmest ikke eksisterede. Hun klarede hverdagen, men heller ikke mere end det. Hun oplyste, at hun havde troet, at hun ville kunne opstarte i en jobfunktion i sommeren 2023, men lændeproblemer havde sat en stopper for dette. Hun gik ugentligt til fysioterapeut, hvilket havde god effekt.

Af Rehabiliteringsteamets indstilling, dateret den 9. januar 2024 (**Bilag J**), fremgår det, at forsikrede havde drøftet muligheden for behandling med antidepressiv medicin med sin praktiserende læge, som dog vurderede, at dette ikke var relevant. Forsikrede oplyste, at hun var i stand til at stå op om morgenen, tage vare på sig selv og [sit barn] samt håndtere de basale opgaver i sit liv, men at hun derudover ikke var i stand til meget mere. Da hun blev spurgt, om hun kunne forestille sig at arbejde blot 10 timer om ugen, oplyste hun, at tanken alene gav hende koldsved. Forsikrede vurderede, at hendes største udfordring var hendes egne høje forventninger til sig selv. Hun kunne ikke se for sig, hvornår hun ville blive i stand til at deltage i en praktik. Samtidig oplyste forsikrede, at hun på frivillig basis fungerede som ... for tre unge mennesker inden for ... branchen, hvilket hun beskrev som meget givende. Forsikrede blev indstillet til virksomhedspraktik med det formål at øge hendes funktionsniveau, så hun på sigt kunne raskmeldes til arbejde på ordinære vilkår.

Af en generel helbredsattest fra forsikredes praktiserende læge, dateret den 5. marts 2024 (forsikredes bilag LÆ145.5.3.2024), fremgår det, at forsikrede for 17 år siden fik stillet diagnosen fibromyalgi. Lægen bemærkede, at denne diagnose ikke tidligere havde været en arbejdshindring, og at en ny udredning og eventuel konstatering af fibromyalgi ikke ville få nogen konsekvens. På

jobcenterets spørgsmål om en behandlingsplan for forsikredes angstsymptomer, herunder muligheden for regionens angstpakkeforløb eller henvisning til en privatpraktiserende psykiater, oplyste lægen, at forsikrede selv havde overvejet, om ADHD kunne være en mulig diagnose. Forsikredes læge anførte, at:

[...]

Fibromyalgi diagnose stillet i ca 17 år siden ... efter 2 års undersøgelser.

Har i alle år som hårdtarbejdende selvstændig i ... ikke været en hindring. Der har været forværring i symptomer efter arbejdsophør og arbejdsbetinget stresstilstand og tolkes som stresssymptomer. En ny udredning og evt konstatering af fibromyalgi som er en udelukkelses og beskrivende diagnose har/får ingen konsekvenser.

[...]

Angst – det er min vurdering at nuværende symptomer skyldes eksistentiel krise udløst af konflikt og dårligt arbejdsmiljø samt arbejdsophør, udfordringer i splittet parforhold, hvor partner bor i ... og [barn] er flyttet hjemmefra. Denne identitetskrise professionelt og privat som partner og forældre samtidig med mulige menopause gener har forværret en let underliggende bekymringstendens og sygdomsangst men bunder i stress i forbindelse med disse eksistentielle stressbelastninger.

[...]

Af lægenotat fra forsikredes praktiserende læge, dateret den 21. august 2024 (**Bilag K**), fremgår det, at forsikrede havde en god almen tilstand. Hun efterspurgte Oxazepam på grund af uro og bekymring, hvilket lægen ordinerede. Hun oplyste, at hun skulle starte i praktik, men at hun ikke kunne overskue det.

Af lægenotat fra praktiserende læge, dateret den 28. august 2024 (Bilag K) fremgår det, at forsikrede ikke havde anvendt Oxazepam. Hun oplyste, at fysioterapi havde god effekt på krop og sind.

Af lægenotat fra praktiserende læge, dateret den 23. oktober 2024 (Bilag K), fremgår det, at forsikrede havde oplevet en bedring i sin tilstand, men fortsat var meget sprød. Lægen vurderede, at hun stadig befandt sig i en livskrise som følge af at partneren boede i ..., at hun var blevet fyret fra sit job, samt [barnets] fraflytning fra hjemmet.

Af kommunal oplysning, dateret den 11. december 2024 (**Bilag L**), fremgår det, at forsikrede opstartede i optrappende virksomhedspraktik på 12 uger hos Praktikken omfattede primært deltagelse i ...

Ved afgørelse af 16. januar 2025 (forsikredes bilag PFAafgørelse16.1.25) meddelte selskabet, at det var vores vurdering, at forsikredes erhvervsevne ikke var generelt nedsat med mindst halvdelen. Udbetalingen stoppede derfor den 28. februar 2025, hvor udbetalingen for februar 2025 alene skete for at give forsikrede mulighed for at indrette sig økonomisk efter afgørelsen.

Ved afgørelse af 1. august 2025 (forsikredes bilag PFAforsikringsjuraafgørelse.01.08.2025) fastholdt selskabets klageansvarlige, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen, og forsikrede var således ikke berettiget til udbetaling eller indbetalingssikring efter den 28. februar 2025.

Af generel helbredsattest fra forsikredes praktiserende læge, dateret den 26. september 2025 (forsikredes bilag LÆ145.26.9.2025), fremgår det, at forsikrede oplevede generaliserede ledsmerter og svaghed i kroppen i relation til hendes fysiske funktionsevne. Lægen bemærkede dog, at

der ikke var nogen begrænsninger i forhold til gangdistance eller løfteevne. Det blev desuden anført, at forsikrede havde kroniske smerter og tidligere havde fået stillet en fibromyalgidiagnose i ... På trods af dette havde hun tidligere været i stand til at arbejde hårdt og langt over fuld tid i mere end 10 år inden for ...branchen. Lægen vurderede, at forsikrede havde behov for daglig hvile.

I relation til forsikredes mentale funktionsevne beskrev lægen, at forsikrede oplevede koncentrations- og hukommelsesproblemer, samt hurtig udtrætning. Lægen anførte, at forsikrede havde mistet sin professionelle identitet efter mange år i ... branchen. Det blev vurderet, at hun kunne fungere med en arbejdstid på 15 timer ugentligt, men at hun 'gik helt i sort' ved forsøg på fuld-tidsarbejde.

Lægen nævnte, at der var mulighed for henvisning til reumatolog for vurdering af smerter samt mulighed for udredning af ADHD. Lægen vurderede dog, at disse udredninger ikke ville have indflydelse på forsikredes fremtidige funktionsniveau. Lægen anførte, at:

'Objektiv undersøgelse

- *Pt fremstår vågen, klar og orienteret*
- *Venlig og imødekommende med naturligt stemningsleje*
- *Grådlabil under samtalen*
- *Normalt psykomotorisk tempo*
- *Ingen udtalt angst eller uro*
- *Naturlig adfærd i samtalsituationen med normale udsving*
- *Ingen produktive psykotiske symptomer*
- *Samlet logisk tankegang*
- *Forventede udfordringer med at holde tråden i samtalen når der skal redegøres for forløb skånebehov og funktionsniveau*
- *God emotionel og formel kontakt*
- *God indsigt i egen situation*
- *Kognitiv funktion ikke generelt påvirket*

Vurderes ikke egentlig deprimeret men præget af langvarig arbejdsbetinget stress og tab af arbejdsidentitet.'

Af kommunale oplysninger, dateret den 10. oktober 2025 (forsikredes bilag MinPlanopdateret17.10.25) fremgår det, at forsikrede var overgået til jobafklaringsforløb den 4. oktober 2023 med henblik på at deltage i en afklarende praktik. Hun startede i januar 2025 på en optrappende praktik som ..., som hun afsluttede på 15 timer ugentligt. Hun havde afprøvet en arbejdstid på 25 timer ugentligt, hvilket var for meget. Hun overvejede nu et brancheskift. Der blev opstartet et 26-ugers afklaringsforløb med henblik på afklaring af arbejdsvejen.

Den 7. november 2025 klagede forsikrede til Ankenævnet for Forsikring.

Begrundelse for selskabets afgørelse

Selskabet anerkender, at forsikredes erhvervsevne i eget erhverv som følge af helbredsmæssige forhold var nedsat med mindst halvdelen fra den 11. oktober 2022 til den 28. februar 2025. Selskabet har udbetalt ydelser og ydet indbetalingssikring til forsikrede i henhold til denne vurdering.

Fra den 1. marts 2025 er PFA overgået til en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne. Forsikrede har i sit klageskrift anført, at hun anmodede selskabet om at afvente med at træffe afgørelse i sagen, indtil hendes igangværende jobafklaringsforløb var afsluttet, da dette kunne bidrage

til en yderligere belysning af sagen. Selskabet gør i den forbindelse opmærksom på, at det ikke er afgørende for vurderingen, hvor i jobafklaringsforløbet forsikrede befinder sig. Det afgørende er derimod, hvornår selskabet i henhold til forsikringsbetingelserne er berettiget til at overgå til en generel vurdering af erhvervsevnen. Det er PFA's vurdering, at selskabet er berettiget til at overgå til en generel vurdering den 1. marts 2025, da forsikredes tilstand efter knap 2,5 års sygdomsmelding må betragtes som stationær.

Det er PFA's opfattelse, at forsikrede ikke har godtgjort, at hendes helbredsmæssige erhvervsevne er generelt nedsat med mindst halvdelen efter den 1. marts 2025. Det bemærkes, at det i henhold til de almindelige forsikringsretlige principper er forsikringstager, der har bevisbyrden for, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad.

Ved vurderingen af forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne har PFA lagt vægt på den objektive undersøgelse af hendes psykiske tilstand, som i det væsentlige er normal. Det fremgår, at hun har et naturligt stemningsleje og affektforvaltning, god psykomotorik, en samlet logisk tankegang med naturligt sprogbrug samt god emotionel og formel kontakt. Forsikredes adfærd fremstår naturlig i samtalsituationen uden tegn på angst eller uro. I generel helbredsattest anførte praktiserende læge, at: *'Kognitiv funktion ikke generelt påvirket'*. Dette indikerer, at den kognitive funktion er intakt, og at der ikke er tegn på påvirkning af overordnede mentale funktioner, som hukommelse, koncentration, tænkning og orientering.

Selskabet bemærker i øvrigt, at forsikredes praktiserende læge ikke har fundet anledning til udredning ved psykiater eller behov for behandling med antidepressiv medicin. Det fremgår, at forsikrede efter eget ønske får udskrevet Oxazepam. Det fremgår desuden, at det er lægens vurdering, at en udredning ikke vil have indflydelse på forsikredes funktionsniveau.

Forsikredes praktiserende læge vurderer, at forsikrede er i en livskrise eller en eksistentiel krise, som er udløst af flere belastende faktorer, herunder et dårligt arbejdsmiljø, udfordringer i hendes parforhold samt [barnets] fraflytning fra hjemmet. Selskabet gør i den forbindelse opmærksom på, at forsikringen ikke dækker nedsat erhvervsevne begrundet i sociale forhold.

Selskabet er opmærksomme på, at forsikrede oplyser at have fået stillet en fibromyalgidiagnose i ... for cirka 17 år siden. Selskabet bemærker, at diagnosen ikke er verificeret ved lægelig dokumentation. Endvidere har forsikredes praktiserende læge vurderet, at der ikke er grund til udredning for en sådan diagnose, idet denne på intet tidspunkt har været erhvervshindrende. Tværtimod har forsikrede arbejdet hårdt og langt over fuld tid, hvilket understøttes af lægens bemærkning. Selskabet vurderer derfor, at en eventuel fibromyalgidiagnose ikke har betydning for forsikredes erhvervsevne.

Selskabet er desuden opmærksomme på, at forsikrede også oplever lænde- og rygsmerter samt gener relateret til overgangsalderen. Det er selskabets vurdering, at der samlet set ikke er beskrevet gener, som gør hende ude af stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid.

Selskabet er bekendt med, at kommunen har vurderet forsikrede uarbejdsdygtig og har tilkendt hende et jobafklaringsforløb. Selskabet gør opmærksom på, at vores vurdering er uafhængig af kommunens bevilling af jobafklaringsforløb, idet kriterierne herfor er forskellige fra kriterierne for udbetaling ved tab af erhvervsevne i henhold til hendes pensionsvilkår.

Selskabet lægger vægt på, at forsikrede alene er blevet afprøvet inden for sit eget erhverv som ... Denne afprøvning viste, at hun var i stand til at arbejde 15 timer ugentligt, mens en forøgelse til 25 timer medførte en forværring af hendes tilstand. Det er selskabets vurdering, at forsikrede ville være i stand til at arbejde mere end halv tid i et erhverv, hvor hendes skånehensyn bliver tilgode-set.

Forsikrede anfører i sit klageskrift, at selskabet har vurderet sagen på et manglende oplysningsgrundlag. Det bemærkes, at selskabet af flere omgange har indhentet både lægelige og kommunale oplysninger til brug for vurderingen af forsikredes helbred og erhvervsevne.

Selskabet gør i øvrigt opmærksom på, at forsikrede til enhver tid har mulighed for at indsende yderligere dokumentation, som selskabet eventuelt ikke har været bekendt med. Forsikrede anfører endvidere, at selskabet har tilsidesat de lægelige vurderinger i sagen og undladt at indhente en speciallægeerklæring. Selskabet har ikke fundet anledning til at indhente en speciallægeerklæring, da der foreligger tilstrækkelig dokumentation i form af lægeattester og journaloplysninger til vurdering af selskabets betalingspligt. På baggrund af den foreliggende dokumentation er det selskabets vurdering, at forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikrede anfører også, at selskabet har undladt at inddrage kommunale oplysninger i vurderingen af hendes erhvervsevne. Selskabet bemærker, at PFA's vurdering er foretaget på baggrund af en samlet gennemgang af sagens materiale, herunder både kommunale og lægelige oplysninger. Det forhold, at selskabet ikke specifikt har nævnt eller henvist til alle dokumenter i sagsfremstillingen, betyder ikke, at de ikke er blevet inddraget i vurderingen.

Forsikrede gør desuden gældende, at selskabet har undladt at anvende et funktionsevneskema, som hun mener normalt indgår i vurderingen af sager om erhvervsevnetab. Selskabet bemærker, at denne påstand ikke er korrekt, da der altid foretages en individuel vurdering af, hvilke oplysninger der er nødvendige og relevante for at vurdere, om betingelserne for udbetaling er opfyldt. I den konkrete sag har selskabet vurderet, at det ikke har været relevant at indhente et funktionsevneskema.

Selskabet er opmærksom på, at forsikrede har fået bevilliget psykologbehandling via PFA Helbredssikring. Selskabet bemærker, at kriterierne for tilkendelse ved PFA Helbredssikring adskiller sig fra kriterierne for udbetaling ved PFA Erhvervsevne. En tilkendelse af psykolog behandling fra PFA Helbredssikring indebærer ikke, at betingelserne for udbetaling ved PFA Erhvervsevne er opfyldt.

Selskabet understreger desuden, at afgørelsen er truffet på et privatretligt grundlag, og forvaltningslovens bestemmelser finder derfor ikke anvendelse. Selskabet vurderer i øvrigt, at sagsbehandlingen er foretaget i overensstemmelse med de gældende regler for god skik. På baggrund af en samlet vurdering af sagens materiale er det selskabets opfattelse, at der ikke foreligger lægelige oplysninger, der dokumenterer en tilstand, der er til hinder for varetagelse af et arbejde på mindst halv tid med relevante skånehensyn. Selskabet gør derfor gældende, at ingen af forsikredes påstande kan tages til følge.

Konklusion

På baggrund af det anførte fastholder selskabet, at forsikrede ikke er berettiget til udbetaling eller indbetalingssikring efter den 1. marts 2025, da forsikrede ikke har godtgjort, at hendes helbreds-mæssige erhvervsevne er generelt nedsat med mindst halvdelen."

Klageren har i brev af 9/12 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg skriver som en privat person, der stod midt i både mit sygdomsforløb og et kommunalt afklaringsforløb, da PFA valgte at fjerne min forsikring. Jeg var stadig sygemeldt, i behandling og i gang med en proces, hvor kommunen forsøgte at finde ud af, hvad min arbejdsevne overhovedet var. Der var ingen stabilitet, og afgørelsen gjorde mig mere syg. Det kan min psykolog, som PFA selv finansierer, bekræfte. Det nævnes ikke i PFAs redegørelse, men det er en vigtig del af min virkelighed.

Når jeg læser PFAs svar, genkender jeg ikke det menneske, de beskriver. I mine lægejournaler og attester står der gennem hele perioden beskrivelser af stress, angst, kognitive problemer, udtalt udtrætning, smerter og søvnforstyrrelser. Der findes ikke én lægefaglig vurdering, som siger, at jeg var rask eller i stand til at arbejde på fuld tid. PFA har ikke indhentet nogen reel opdateret helbreds-vurdering efter 2. november 2023.

De henviser selv til, at de havde en lægeattest fra marts 2024, men denne indeholdt ingen ny vurdering af min arbejdsevne og beskriver mig fortsat som sygemeldt. Afgørelsen i 2025 blev derfor truffet på et tidspunkt, hvor PFA ikke havde nogen aktuel og dækkende viden om min helbredstilstand. Og det er svært for mig at forstå, hvordan sådan en afgørelse kan være helbredsmæssigt eller fagligt forsvarlig.

Jeg vil gerne pege på nogle forhold, som jeg oplever ikke er gengivet retvisende.

For det første blev sagen ikke tilstrækkeligt oplyst. Når PFA stopper en erhvervsevneforsikring med så store konsekvenser, burde der som minimum foreligge en aktuel lægefaglig vurdering tæt på stoppet. Det gjorde der ikke. Der blev ikke indhentet nye oplysninger fra min læge, ingen funktionsvurdering og ingen speciallægevurdering. Jeg blev heller ikke partshørt om, at PFA var på vej til at stoppe min dækning, så jeg kunne indsende supplerende oplysninger. Afgørelsen hviler dermed på et forældet og ufuldstændigt grundlag.

For det andet forsøger PFA at fremstille mine symptomer som sociale forhold eller en 'livskrise'. Det stemmer ikke med de lægelige vurderinger. Mine læger beskriver gennem hele forløbet stress, angst, søvnproblemer, kognitive vanskeligheder, udtalt udtrætning og smerter. Kommunen vurderede mig efterfølgende som fuldt uarbejdsdygtig, og det var på grund af sygdom. Og PFA betaler stadig for min psykologbehandling for de samme symptomer. Derfor gør det ondt at læse, at PFA bygger så meget af deres argumentation på en enkelt formulering fra en lægejournal, mens de ser bort fra helhedsvurderingen af min tilstand.

Jeg ved også, at PFA henviser til et tidligt skema, hvor jeg skrev, at jeg gerne ville arbejde igen. Det håber jeg stadig. Men et ønske om at vende tilbage til arbejdsmarkedet er ikke det samme som en arbejdsevne, og der findes ingen lægefaglig vurdering, som understøtter PFAs antagelse om, at jeg skulle kunne arbejde mere end halv tid.

Jeg har også brug for at sige, at jeg godt ved, at jeg ikke fremstår kaotisk eller selvmordstruet i mine lægejournaler, og det er jeg selvfølgelig glad for. Men de kliniske beskrivelser om, at jeg virker rolig, velsoigneret eller i kontakt, siger intet om min funktionsevne eller min evne til at arbejde. Stress, angst og langvarig udmattelse kan være dybt invaliderende, selv når man udadtil virker ressourcestærk. Min psykolog har forklaret mig, at langvarig stress kan påvirke både kognition, søvn, hormonsystem og nervesystem i flere år, og at nogle mennesker aldrig vender tilbage til deres tidligere funktionsniveau. Det er derfor en misforståelse, når PFA antyder, at stress ikke er en sygdom. For mig har det været både fysisk og psykisk belastende og noget, jeg stadig er i behandling for.

Jeg går desuden fortsat til fysioterapi på grund af lændesmerter og kropslige spændinger, som min behandler har vurderet hænger sammen med et langvarigt stressforløb. Hun har forklaret, at kroppen kan sætte sig fast i stress på samme måde, som man ser hos mennesker med traumer. Det har været mit tilfælde, og hvis nævnet ønsker det, kan denne dokumentation også fremskaffes.

Jeg er også nødt til at nævne, at det er en sorg i sig selv ikke at vide, om jeg nogensinde kommer tilbage på fuld tid. At miste sin arbejdsevne, sin rytme og sit økonomiske fundament skaber en usikkerhed, som i sig selv forværrer stressen. Det er svært for mig at forstå, at PFA vurderer mig som om jeg er på vej tilbage mod normal funktion, når jeg i virkeligheden stadig kæmper for bare at finde et stabilt niveau i hverdagen.

For det tredje bygger PFA deres konklusion om, at jeg skulle kunne arbejde mere end halv tid, på en selektiv læsning af dokumenterne. [Jobrådgivningsfirma], kommunen og min egen læge vurderer, at jeg kun kan arbejde få timer om dagen og med betydelige skånehensyn. Min egen læge skriver, at jeg går 'i sort' ved forsøg på højere timetal. Kommunen beskriver, at jeg kun kan deltage i afklaring gradvist. PFA's vurdering af, at jeg skulle kunne arbejde mere end halv tid i et 'andet erhverv', er derfor en antagelse uden dokumentation. Ingen fagperson har skrevet dette.

Jeg vil også gerne kommentere den måde, PFA bruger [jobrådgivningsfirma]-afslutningsrapporten på. [Selskabet] fremhæver blandt andet en sætning om aflyste aftaler og sommerhus. Det giver et skævt billede af forløbet. [Jobrådgivningsfirmaet] skriver, at jeg meldte 'et par gange afbud' – ikke udeblev. Det er helt normalt i et behandlingsforløb. Jeg gennemførte og afsluttede det forløb, jeg var tildelt, på helt normal vis. Derefter valgte jeg at fortsætte hos en anden terapeut, fordi jeg havde brug for en behandling, der rent faktisk hjalp mig videre. Det ændrer ikke på, at [jobrådgivningsfirmaet] to steder i rapporten skriver, at jeg fortsat er sygemeldt, og at de ikke kan vurdere min arbejdsevne på grund af de psykologiske barrierer og det nedsatte fysiske funktionsniveau. Der står ingen steder, at jeg skulle være rask eller arbejdsdygtig.

Sommerhusopholdet var på anbefaling af psykologen i [jobrådgivningsfirmaet]-forløbet, som PFA selv havde henvist mig til. Det var en del af min behandling, ikke mangel på vilje. Og det er vigtigt at nævne, at [jobrådgivningsfirmaet] selv skriver, at de ikke har set mig siden juni 2023. Deres vurdering kan derfor ikke bruges som grundlag for PFAs afgørelse i 2025. Kommunens vurderinger og mine lægers attester er langt nyere og mere relevante.

Efter PFAs afgørelse bestilte kommunen en opdateret helbredserklæring hos min læge som led i min afklaring. Her vurderer min læge, at jeg maksimalt kan arbejde 15 timer om ugen. Det bekræfter, at min arbejdsevne fortsat er væsentligt nedsat, og det viser også, at en sådan vurdering

kunne have været indhentet tidligere, før PFA traf deres beslutning. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at hvis PFA havde indhentet en aktuell helbredsoplysning, ville afgørelsen måske have set anderledes ud. Jeg er naturligvis klar over, at denne opdaterede vurdering fra 2025 først forelå efter PFAs afgørelse. Jeg nævner den kun, fordi den viser, hvor vigtig en opdateret helbreds-vurdering faktisk var – og at PFA let kunne have indhentet en tilsvarende aktuell vurdering, før de traf deres beslutning. Det blev ikke gjort, og afgørelsen hvilede derfor på et ufuldstændigt og forældet grundlag.

Jeg har altid ønsket at vende tilbage til mit fag, for jeg har arbejdet med ... hele mit liv. Men både min læge og kommunen vurderer nu, at jeg skal afklares i forhold til et job på det brede arbejdsmarked. Den praktik jeg skal i, handler netop om at finde ud af, om de 15 timer er realistiske, og hvilket arbejde min helbredstilstand overhovedet kan bære. Det står i skarp kontrast til PFAs antagelse om, at jeg skulle kunne arbejde mere end halv tid i et 'andet erhverv', uden at der forelå nogen dokumentation for det.

Jeg vil også nævne, at jeg allerede før PFAs afgørelse gjorde opmærksom på, at der var nye helbredsoplysninger på vej. Jeg bøn-faldt PFA om at afvente både min kommende lægesamtale og den virksomhedspraktik, som jeg var ved at starte op i begyndelsen af 2025. Jeg håbede, at de ville se, hvordan min arbejdsevne faktisk udviklede sig. Alligevel valgte PFA at stoppe min dækning, før nogen af disse oplysninger forelå. Det var svært for mig at forstå, især fordi jeg hele tiden har ønsket at samarbejde og få en retvisende vurdering af min helbredstilstand.

Jeg vil også gerne præcisere, at jeg ikke sagde nej til hjælp. Da [jobrådgivningsfirma] tilbød mig en jobcoach, havde jeg allerede en jobcoach i kommunen som led i min lovpligtige afklaring. Det ville ikke give mening – og kommunen ville heller ikke godkende – at jeg deltog i to parallelle jobcoach-forløb på samme tid. Derfor sagde jeg nej til [jobrådgivningsfirmas] tilbud, fordi jeg allerede modtog den samme indsats gennem kommunen. Jeg deltog i alle kommunens forløb og har aldrig undladt at samarbejde. Det er vigtigt for mig at få tydeliggjort, da det ellers kan fremstå som om, jeg ikke ønskede hjælp, hvilket ikke er tilfældet.

Jeg er fortsat i et kommunalt afklaringsforløb, og jeg skal begynde i et nyt praktikforløb i starten af det nye år. Dette sker på baggrund af min læges seneste vurdering i 2025, hvor han beskriver, at jeg maksimalt kan arbejde 15 timer om ugen. Det bekræfter, at min arbejdsevne helt frem til i dag fortsat er væsentligt nedsat, og at PFAs vurdering ikke stemte med den faktiske udvikling i mit helbred.

Jeg ved godt, at denne vurdering først kom efter PFAs afgørelse. Jeg nævner den ikke for at bebrejde dem, men for at vise, at min arbejdsevne fortsat var betydeligt nedsat – helt i tråd med de tidligere vurderinger. Det er derfor, jeg bruger praktikforløbet som dokumentation for min tilstand, og ikke som kritik af PFA.

Jeg vil også nævne en oplevelse, som har fulgt mig gennem hele forløbet. Da jeg første gang talte med PFA om min ansøgning, og jeg forklarede, at jeg var gået ned med stress, fik jeg at vide, at stress 'ikke er en sygdom, men en tilstand'. Det satte sig i mig, for mine læger havde sygemeldt mig og vurderet mig syg. Det gjorde mig usikker på, om min sag ville blive vurderet åbent og objektivt. Jeg fik aldrig tilsendt et funktionsskema, som andre får, og jeg blev aldrig bedt om opdaterede lægeoplysninger tæt på afgørelsen. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at denne grundholdning til stress har farvet min sag. PFAs afgørelse fik store konsekvenser for mig. Jeg må-

te sælge min bolig. Jeg mistede den tryghed, jeg troede, jeg havde købt. Jeg skulle passe på [mit barn] samtidig med, at jeg forsøgte at genopbygge en arbejdsevne, som stadig er skrøbelig. Jeg gør mit bedste, men det har været svært at kæmpe mod sygdom og samtidig stå uden det sikkerhedsnet, som forsikringen skulle give mig.

Jeg håber, nævnet vil se på, at PFAs afgørelser er truffet på et mangelfuldt grundlag, uden aktuel helbreds vurdering, uden funktionsbeskrivelse og uden inddragelse af de vurderinger, der dokumenterer, at min arbejdsevne fortsat var væsentligt nedsat. Jeg beder ikke om særbehandling, men om en vurdering, der bygger på de faktiske forhold og på de oplysninger, der forelå – og som stadig foreligger."

Klageren har i brev af 11/12 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg sender hermed to dokumenter fra august 2023, som jeg tidligere havde taget ud, men som jeg nu kan se er vigtige for sagen. De viser, hvordan min tilstand allerede på det tidspunkt var præget af både stress og depression. Jeg er helt klar over, at PFAs afgørelse først blev truffet i starten af 2025, og at det er den periode, sagen handler om. De to skemaer sender jeg kun for at give et mere tydeligt billede af, hvordan mit sygdomsforløb udviklede sig frem mod 2025, og for at understøtte det, jeg beskriver i mit høringsvar.

Jeg håber, det kan hjælpe med at skabe et mere fuldstændigt billede af min situation i den periode, hvor PFA traf deres beslutning."

Selskabet har i brev af 19/1 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvist skal selskabet bemærke, at afgørelsen er baseret på en helhedsvurdering af sagens samlede materiale, herunder alle tilgængelige lægelige oplysninger frem til afgørelsestidspunktet. Det er selskabets opfattelse, at de indhentede oplysninger – uanset tidspunktet for deres tilblivelse – fortsat er relevante og aktuelle for vurderingen af forsikredes erhvervsevne.

Det er selskabets opfattelse, at det fornødne grundlag for at træffe afgørelse i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne og bevisbyrdens placering, har været til stede på afgørelsestidspunktet.

PFA skal samtidig bemærke, at såfremt forsikrede er i besiddelse af væsentlige supplerende lægelige oplysninger, der kan belyse sagen yderligere, anmodes hun om at fremlægge disse. Ønsker forsikrede, at selskabet skal bistå med at indhente disse oplysninger, opfordrer selskabet forsikrede til at konkretisere, hvilke oplysninger hun mener kan have betydning for sagen.

Forsikrede anførere i sine bemærkninger, at selskabet forsøger at fremstille hendes symptomer som sociale forhold eller en livskrise frem for sygdom. Forsikrede gør gældende, at dette ikke stemmer overens med de lægelige vurderinger.

Selskabet skal i den forbindelse præcisere, at det netop er de lægelige udtalelser, der danner grundlag for selskabets vurdering af, at forsikredes tilstand ikke udelukkende kan henføres til sygdom omfattet af forsikringsdækningen.

Det fremgår således af specifik helbredsattest af 23. marts 2023 (Bilag F), at praktiserende læge anvender begrebet '*livskrise*' til beskrivelse af forsikredes situation. Tilsvarende fremgår det af generel helbredsattest af 5. marts 2024 (forsikredes bilag LÆ145.5.3.2024), at praktiserende læge benytter begreberne '*eksistentiel krise*' og '*identitetskrise, både professionelt og privat*' i sin vurdering af forsikredes situation. I generel helbredsattest af 26. september 2025 (forsikredes bilag LÆ145.26.9.2025) angav praktiserende læge, at forsikrede havde mistet sin professionelle identitet, og at hun ikke var egentlig deprimeret, men præget af langvarig stress og tab af arbejdsidentitet.

På baggrund af de lægelige vurderinger er det selskabets opfattelse, at forsikredes tilstand ikke alene kan tilskrives sygdom, men i et vist omfang er begrundet i nogle livsomstændigheder og eksistentielle udfordringer, der ikke kan anses for sygdom i forsikringsmæssig forstand. Selskabet har således ikke fremstillet forsikredes symptomer som sociale forhold i strid med de lægelige vurderinger. Tværtimod støtter selskabet sig på de lægefaglige betegnelser og vurderinger, der er anført af forsikredes egen praktiserende læge.

Selskabet er opmærksom på, at praktiserende læge også beskriver symptomer på stress. Det er dog selskabets vurdering, at dette ikke nedsætter forsikredes generelle erhvervsevne med mindst halvdelen efter den 1. marts 2025.

Forsikrede har i sit indlæg af 12. december 2025 fremlagt følgende bilag: 'mdi', dateret den 21. august 2023, og 'stress', dateret den 31. august 2023. Disse bilag består af to spørgeskemaer angående stress og depression, som forsikrede selv har udfyldt vedrørende hendes psykiske tilstand. Forsikrede scorer til en svær depression på MDI depressionsskemaet. Selskabet understreger, at spørgeskemaerne udtrykker en subjektiv vurdering af generens omfang og ikke har givet anledning til yderligere udredning eller behandling via praktiserende læge.

Selskabet lægger i den forbindelse vægt på, at den psykiske objektive lægelige undersøgelse i det væsentligste var normal, og at lægen anførte, at den kognitive funktion ikke var generelt påvirket. Hertil kommer, at forsikrede i praktikken har demonstreret en arbejdssevne på 15 timer ugentligt, hvilket ligger tæt på halv tid.

Forsikrede anfører, at det er hendes opfattelse, at selskabet ikke anerkender stress som en sygdom, men alene en tilstand. Selskabet er ikke enig heri og har netop har anerkendt, at forsikredes erhvervsevne i eget erhverv som følge af helbreds-mæssige forhold var nedsat med mindst halvdelen i perioden fra den 11. oktober 2022 til den 28. februar 2025. Selskabet har således ikke afvist, at forsikrede har haft helbreds-mæssige udfordringer, der midlertidigt nedsatte hendes erhvervsevne.

Det er dog selskabets vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne efter den 1. marts 2025 ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at betingelserne for udbetaling af forsikringsydelsen derfor ikke er opfyldt.

Sagen kan efter selskabets vurdering afgøres på det foreliggende grundlag, såfremt der ikke fremkommer væsentlige nye oplysninger i sagen."

Klageren har i brev af 21/1 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg ønsker ikke at indgå yderligere dialog, men vil afslutningsvist gøre opmærksom på en væsentlig faktuel ukorrekthed i PFAs svar af 19. januar 2026, som er central for sagens vurdering.

Det er ikke korrekt, når PFA anfører, at jeg i en praktik har demonstreret en arbejdsevne på 15 timer

ugentligt. På tidspunktet for PFAs afgørelse var der hverken gennemført virksomhedspraktik eller dokumenteret arbejdsevne i timer. Der forelå heller ingen lægeerklæring før afgørelsen, som fastsatte, at jeg kunne arbejde 15 timer ugentligt. De 15 timer, som PFA henviser til, stammer fra en senere lægelig vurdering indhentet af kommunen efter PFAs afgørelse og angiver et maksimalt timetal, der netop skulle afklares i et kommende praktikforløb.

Jeg finder det vigtigt, at denne tidsmæssige sammenblanding ikke lægges til grund for sagens videre behandling."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, herunder klagerens udfyldelse af opfølgningsskema, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Det fremgår af journal fra egen læge:

"23-08-2022

...

Kommer med flere symptomer som hun har haft gennem længere tid.

Pt bekymret for sit hjerte. Hjertebanken efter 1. vaccine corona EKG ia målt sidste år. Ikke kendt med sure opstød. Får ondt i maven af et glas vand.

Dødsangst.

Siden covid vaccine mærket op til 5 min varighed af stikken i ve side af brystet som kommer i hvile. fornemmelse af ondt i halsen.

Træthed. som er forværret af covidvaccine.

Fået taget blodprøver i ... og EKG (ægtefælle i ... er alle prøver fine fraset forhøjet kortisol??)

Svært ved at passe sit job grundet ondt i kroppen.

...

25-10-2022

...

tk sygemeldt sig 11. okt. Stress. pt glad for sit job men hendes chef er en type, som er et overmenneske som kan mange ting og har forventning om at medarbejder kan det samme.

...

27-01-2023

...

Pt fyret. Starter psykologforløb via PFA mandag.

Pt erkender at hun ikke kan arbejde på samme måde som før.

Tilråder at hun kigger på hvad hun vil fremover og ser hvad der kan hænge sammen økonomisk. Er lønsikret. Lige nu ikke ok til at arbejde så er sygemeldt.

...

Ankenævnet for Forsikring

20.

104665

23-03-2023

...

Umiddelbart før sygemelding haft opgør med sin chef
Fyret 31/11/2022 efterfulgt af 3 mdr løn. Har IKKE lønsikring.

Ser psykolog gn PFA (Early Care). PFA har gjort opmærksom på at hun kan få Tabt erhvervsevne
Sagsbehandler fra jobcenter har hjulpet med forløb med motionsforløb

Haft mange generelle symptomer og svært at skelne ml stress/angst og fysiske.

...

Symptomer: Hukommelsesproblemer, søvnbesvær, angst og dødsangst. Fysiske symptomer med
hjertebanken. Symptomer gør [klageren] yderligere bekymret for fremtid og jobmuligheder (...)

Obj psyk

...

Fremstår venlig og imødekommende. Grådlabil. Relevant bekymret for sin erhvervsevne som hun
har det nu.

Nat stemningsleje og affektforvaltning. God Nat psykomotorik, ingen angst/uro og nat adfærd i
samtalesituation. Ingen produktive psykotiske symptomer i form af hallucinationer eller vrangfo-
restillinger.

Samlet logisk tankegang med nat sprogbrug uden tegn til tankeforstyrrelser. Emotionel og formel
kontakt god.

God indsigt. Kognitiv funktion let påvirket. Ingen øget suicidalfare

...

11-05-2023

...

Klar bedring med forårssæson

Mere ro

Fortsat let angst for kommende job og om hun kan præstere - særligt efter opgør med tidligere
chef Fortsat hukommelse og koncentrationsbesvær.

...

03-08-2023

...

Lændesmerter gennem 3 mdr med udstråling ned i begge lår. Har trænet på romaskine i fitness-
center under forløb med personlig træner. Intet traume.

Værst om morgenen, opvarmes op af dagen og aftager gradvist.

Ingen motoriske udfald, ingen inkontinens. Let følelsesløshed på venstre læg.

Går en tur hver dag, for at få brugt ryggen. Har lavet rygøvelser fra yogaunderviser med god ef-
fekt, men synes tit hun er for smertepåvirket til at kunne magte det.

Obj:ryg:

kan gå på tæer og hæle.

ingen bankeømhed af columna. palpationsømhed af nedre lændemusculatur bilat. ingen bevæge-
indskrækning ved for- og sidebøjning.

norm sens og kraft.

Vurd: lænderygsmerter med udstråling

...

Ankenævnet for Forsikring

21.

104665

21-08-2023

...

Ingen bedring tværtom

Mangler overskud, synes det går skidt. Dårlig søvn. Træthed. Ledsmerter hænder/fingre. Tidligere behandlet af flere omgange med vivelle dot med god effekt på ovenstående.

Kan ikke overskue sine vanlige opgaver forsøgt at bevare netværk i ... branchen Kan ikke overskue sin situation generelt med job, privatliv og økonomi.

Har afsluttet samtaler med jobcoach og erhvervspsykolog.

...

30-08-2023

...

- Arbejdshindrende diagnoser

Arbejdsbetinget stress, forværring af kendt let ængstelighed til angst

Tiltagende panikangst.

Lænde og rygsmerter Overgangsalder/menopause

- Helbredsmæssige symptomer, samt hvilke muligheder der ses for at kunne stabilisere disse symptomer.

Hukommelsesproblemer, koncentrationsbesvær, svært søvnbesvær, tiltagende panik og dødsangst.

Fysiske symptomer med hjertebanken.

Lænde og rygsmerter Ledsmerter – Menopause

- Beskrivelse af relevante skånehensyn

Som situation og symptomer er nu - se symptomer - og ingen fremgang snarere forværring de sidste

måneder er der behov for store skånehensyn i forhold til arbejdstid og opgaver.

I et afklaringsforløb højst 2 timer dagligt til en start med relevante og ikke fysisk eller psykisk belastende opgaver og gradvis langsom optrapning.

- Prognose for stabilisering af symptomer, samt tidsperspektiv for fuld tilbagevenden til arbejdsmarkedet

Såfremt ovenstående lykkes og [klageren] profiterer af medicinsk behandling mod overgangsalder og samtaler ved psykolog vil [klageren] kunne starte med sit vanlige arbejde i ... branchen men med skånehensyn i starten af 2024.

Obj

MDI 34 Kernesymptomer 2: Trist, Manglende energi/kræfter

Ledsagde symptomer 5: Mindre selvtillid, Dårlig samvittighed/skyldfølelse, Koncentrationsbesvær, Rastløshed og mere stille, Søvnbesvær.

...

05-04-2024...

[Klageren] havde indstillet sig på jobprøvning få timer men føler sig helt udmattet og træt. Store udfordringer med koncentration og manglende fokus. Mange angstsymptomer og bekymringer om egen performance i fremtid.

Ankenævnet for Forsikring

22.

104665

PFA har stoppet udbetalinger da hun efter vores vurdering skulle være klar til at arbejde mere end 50% af sin tidligere ansættelse fra marts 2024.

Obj

Meget sprød som tidligere.

...

28-08-2024

...

Der er fundet struma.

Scintigrafi Normal størrelse men multinodøs gid. thyroidea - ingen noduli med indikation for FNAB.

Har gn mdr haft en brændende fornemmelse i halsen er udredt ved ØNH for ... behandles for mavesyre med PPI uden effekt.

...

Går hos fys ... med god effekt på krop og sind. Ønsker genhenvielse. Gøres info om at hun ikke kan forvente årlig fornyelse.

Praktikplads hos ... var næsten skaffet da hendes bordherre opdagede struma. afventer nu opfølgning ved endo.

...

23-10-2024

...

Obj

Talepres men ikke mistanke om mani/hypomani

Vurderes fortsat som i en livskrise med partner i ..., fyring fra job, [barn] flyttet hjemmefra.

...

05-12-2024

...

Opfølgning langvarig sygemelding arbejdsrelateret stress/

Skal starte virksomhedspraktik hos [inden for egen branche] ... i januar. Føler forværring og at kroppen ikke kan noget som helst.

Sygdomsangst/ 'halsbrand'- flushinh - nattesved - dårlig søvn. Mange katastrofetanker.

...

Obj

Lab igen ia blodbillede og stofskifte."

Det fremgår af klagerens anmeldelse til selskabet af erhvervsevnetab af 31/1 2023:

"Din sygdom

Hvornår var din første sygedag?

11.10.2022

Hvilken sygdom er hovedårsagen til din sygemelding (din nedsatte erhvervsevne)?

Stress primær og sekundær (årsag) diagnose

...

Ankenævnet *for* Forsikring

23.

104665

Har du endnu en sygdom med indflydelse på din erhvervsevne (sekundær sygdom)?

Nej

Har du flere sygdomme af betydning for din erhvervsevne (ud over de allerede nævnte), bedes du

anføre dem her.

ikke besvaret

Beskriv kort dine nuværende symptomer og hvordan de påvirker din funktion i hverdagen.

Søvnløse nætter og store problemer med hukommelsen og koncentrationen.

Hovedpine, hjertebanken og tit infektioner.

Uforklarlig angst, bange for selv de mest almindelige ting men især fremtiden.

Depression.

Intet Energi og kan ikke overskue selv de mest almindelige gøremål.

...

Medicin

Anvender eller har du anvendt medicin på grund af din sygdom/sygdomme?

Nej

Har du fravalgt lægeligt tilrådet behandling eller medicin?

Nej

Andre oplysninger

Har du andre væsentlige oplysninger om din sygdom og behandling, som vi bør kende til?

Ja

Hvilke andre væsentlige oplysninger?

Efter jeg blev vaccineret mod Corona i 2021 var det som om at få sprøjtet depression ind i kroppen og min træthed og det at kunne overskue dagligdagen blev sværere. Søvnbesværet blev også værre og hjertebanken voldsommere.

...

Hvornår modtog du din opsigelse?

31.10.2022

Har du haft eller får du lønophør?

Ja

Hvornår havde du/får du lønophør?

31.01.2023."

Det fremgår af kommunens anmodning om helbredsattest LÆ131 af 10/2 2023:

"[Klageren] har været sygemeldt siden 11.10.22 og har oplyst, at det er grundet arbejdsrelateret stress. Hun har derudover oplyst, at hun er opsagt."

Det fremgår af LÆ135 af 23/3 2023:

"Beskrivelse af diagnose/prognose

Arbejdsbetinget stress, forværring af kendt let ængstelighed til angst.

Symptomer: Hukommelsesproblemer, søvnbesvær, angst og dødsangst. Fysiske symptomer med hjertebanken.

Symptomer gør [klageren] yderligere bekymret for fremtid og jobmuligheder ...

Hvilken behandling pågår/skal igangsættes?

Psykolog samtaler

Hvordan er funktionsprognosen, herunder helbredsbedingede anbefalinger til skånebehov i relation til arbejdsmarkedet.

God, men lang 3 mdr. dette afhængig af at holde kontakt til sit erhvervsnetværk og fremgang og muligheder for arbejde i sit job som ...

Skånebehov: En start på arbejde på nedsat tid med begrænset ansvarsområde, og gradvis optrapning.

...

c. Objektiv undersøgelse:

...

Vurdering: Arbejdsrelateret stress og deraf forværring af livs 'krise'. "

Det fremgår af 8-ugers status fra jobrådgivningsfirma af 14/6 2023:

"[Klageren] har modtaget behandling i forhold til depression som for nuværende kun er til stede som restsymptomer. For nuværende er [klageren] præget af angst især i forhold til præstation som involverer det eksekutive system.

Er der evt. barrierer for progression, hvis ja – hvilke?

...

En mulig barriere for progression er fibromyalgi og leddegigt som skaber træthed hos [klageren].

...

[Klageren] har modtaget behandling i forhold til depression. Der fortsættes med at behandle for angst, herunder præstations angst. Der forventes at blive tilknyttet en jobcoach fra fredag d. 16 juni 2023.

...

[Klageren] er på 0 arbejdstimer p.t.

Kandidatens arbejdsmarkedsperspektiv er at [klageren] igen ønsker at arbejde som ..., men har behov for at have en struktur hvor [klageren] har mulighed for i perioder at trække sig og holde pauser og selv bestemme sit arbejdstempo.

Behandler vurderer, at [klageren] kan arbejde på fuldtid, såfremt at [klageren] kan være medbestemmende i forhold til struktur for arbejdet, temposkift og det at holde pauser.

...

Arbejdsmarkedshindrende barrierer/skånebehov:

...

Det vurderes at kandidaten har behov for et ugeskema med progredierende timetal.

Kandidaten har Kandidaten har behov for at kunne trække sig og i perioder holde pauser.

Kandidaten har behov for at være medbestemmende i forhold til arbejdstempo og tempo skift.

Kandidaten har i opstartsfasen behov for respons på om arbejdet er udført tilfredsstillende.

Samlet erhvervsprognose:

...

Det estimeres at [klageren] ved behandling fra psykolog og ved støtte fra jobcoach kan have gen-erhvervet en arbejdsdygtighed svarende til reaktivering i løbet af 8 uger."

Det fremgår af MDI-undersøgelse af 21/8 2023:

"

MDI Rating-scale:		Forventet:
MDI-score:	34	20-48
- heraf kerne-symptomer:	12	
- heraf ledsage-symptomer:	22	

"

Ankenævnet for Forsikring

26.

104665

Det fremgår af stress-skema af 31/8 2023:

"

Stress-skema	Patient	Normal
Svære symptomer (Hele tiden eller ofte):	15	< 5
Moderate symptomer (Somme tider):	5	
Lette symptomer (Sjældent eller slet ikke):	0	

"

Det fremgår af journalnotat fra akutmodtagelsen af 27/9 2023:

"AKTIONSDIAGNOSE:

A DM545 Lændesmerter UNS

[Klageren], i det væsentligste tidl rask, kommer grundet forværring i rygsmerter.

Aktuelle:

Har haft lændesmerter gennem 3-4 måned, gået til fysioterapi for dette den sidste måned efter aftale med egen læge.

I dag da hun kom hjem fra arbejde pludselig forværring i lændesmerterne. Blev utilpas af smerterne. Fik samtidigt følelse af kilden/kildrende fornemmelse i venstre side af ansigtet. Blev bekymret og ringede 1813.

Tog panodil og ipren hjemme for smerterne. Har nu smerter svt. det niveau de har været på de seneste par måneder.

Adspurgte ingen vandladnings- eller afføringsændringer. Ingen anamnestisk mistanke om cauda equina.

Objektivt:

...

VKO, varm og tør. pæne farver. Fremstår ikke smerteforpint. Rejser sig fint fra leje fra liggende til stående stilling.

Negativ laseque

Kan stå på tæer, hæle og lave dyb knæbøjning.

Normal kraft i UE. Normal sensorik fraset let anderledes sensorik lateralt på højre crus.

Normal kraft i OE, let anderledes sensorik på bagfladen af højre underarm. Kranienerver i.a.. Ingen sensoriske forstyrrelser svt ansigt eller skalp.

Ryg: Bevæger frit men lidt bevægeindskrænket. Ingen bankeømhed af columna. Let ømhed muskulært over højre lænd og ned i ballen.

Vurdering og plan:

[Klageren], i det væsentligste tidl rask, kommer grundet forværring i rygsmerter.

Havde til eftermiddag pludselig forværring, dog remitteret i ..., Bedring i smerterne efter panodil og ipren, er nu på vanlige niveau.

Derudover let kildrende fornemmelse på højre side af skalpen og let ændret følesans på venstre crus. Neurologisk helt intakt. Ingen red flags.

Ankenævnet for Forsikring

27.

104665

anamnestisk ingen mistanke om cauda. Ingen pareser. Ingen mistanke om neurologisk udløste symptomer.

Vi aftaler udskrivelse fra ..., må følges op via egen læge hvis føleforstyrrelserne ikke går over."

Det fremgår af klagerens besvarelse af spørgeskemaet "min situation" af 23/10 2023:

"Tror du, at du med dine erfaringer og evner kan bruges på en arbejdsplads?

...

Det svinger meget. Jeg er indimellem usikker på, om jeg har noget at tilbyde en arbejdsplads.

...

Tror du, at du kan varetage et arbejde (på fuld tid, deltid eller få timer)?

...

Jeg tvivler meget på, at jeg kan varetage et arbejde."

Det fremgår af kommunalt notat af 16/12 2024:

"**Stilling:** ...

Tilbudstype: Virksomhedspraktik

...

Du skal gennem en optrappende praktikperiode på 12 uger hos ...

Dine arbejdsopgaver vil primært omfatte deltagelse i ... Du vil stå for koordineringen af ... og vil være involveret i hele processen fra ... over ... Du vil bidrage til holdet med de opgaver, som matcher dine kompetencer og interesser, og som du vurderer som de rette for dig."

Det fremgår af LÆ135 af 30/8 2023:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

[Klageren] har været sygemeldt siden d. 11.10.22 grundet arbejdsrelateret stress. Der foreligger LÆ 135 afd. 23.03.23, hvori det fremgår, at [klageren] ikke er sygemeldt grundet arbejdsbetinget stress, forværret af kendt let ængstelighed til angst. Det vurderes i attesten at prognosen er god og der forventes raskmelding i løbet af 3-6 mdr.

Til brug for det videre forløb af sygedagpengesag, ønskes en lægelig vurdering af nedenstående:

-Arbejdshindrende diagnoser

Arbejdsbetinget stress, forværring af kendt let ængstelighed til angst

Tiltagende panikangst.

Lænde og rygsmerter

Overgangsalder/menopause

Helbredsmæssige symptomer, samt hvilke muligheder der ses for at kunne stabilisere disse symptomer.

Hukommelsesproblemer, koncentrationsbesvær, svært søvnbesvær, tiltagende panik og dødsangst. Fysiske symptomer med hjertebanken.

Lænde og rygsmerter

Ledsmerter - Menopause

Plan for behandling

Har gået hos ... erhvervspsykolog via PFA frem til juni og tilbudt jobcoach uden de gavnlige effekt. Går fortsat hos fysioterapeut.

Vil starte egen betalt psykolog - 1. samtale 6/9-2023

Genoptager behandling for menopause overgangsalder med tilskud af hormon

Beskrivelse af relevante skånehensyn

Se bilag for overskydende tekst...

...

A: Sygehistorie, og Igangværende behandling

Som situation og symptomer er nu - se symptomer - og ingen fremgang snarere forværring de sidste måneder er der behov for store skånehensyn i forhold til arbejdstid og opgaver.

I et afklaringsforløb højst 2 timer dagligt til en start med relevante og ikke fysisk eller psykisk belastende opgaver og gradvis langsom optrapning.

- Prognose for stabilisering af symptomer, samt tidsperspektiv for fuld tilbagevenden til arbejdsmarkedet

Såfremt ovenstående lykkes og [klageren] profiterer af medicinsk behandling mod overgangsalder og samtaler ved psykolog vil [klageren] kunne starte med sit vanlige arbejde i ... branchen men med skånehensyn i starten af 2024.

...

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

VKO.

Fremstår venlig og imødekommende. Grådlabil. Relevant bekymret for sin erhvervsevne som hun har det nu.

Nat stemningsleje og affektforvaltning. God Nat psykomotorik, ingen angst/uro og nat adfærd i samtalsituation. Ingen produktive psykotiske symptomer i form af hallucinationer eller vrangforestillinger.

Samlet logisk tankegang med nat sprogbrug uden tegn til tankeforstyrrelser. Emotionel og formel kontakt god.

God indsigt. Kognitiv funktion påvirket (hukommelse og koncentration). Nedsat selvtillid.

Mest af alt påvirket af sin ængstelighed og angstsymptomer og mulige symptomer efter ophør af mbehandling mod overgangsalder

Ingen øget suicidalfare

MDI

Kernesymptomer 2: Trist, Manglende energi/kræfter

Ledsagde symptomer 5: Mindre selvtillid, Dårlig samvittighed/skyldfølelse, Koncentrationsbesvær, Rastløshed og mere stille, Søvnbesvær.

D. Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen ...

De ængstelige symptomer begrænser meget for nuværende – der er behov for langsom optrapning af arbejdstid og opgaver."

Det fremgår af afslutningsrapport fra jobrådgivningsfirma af 13/12 2023:

"Hermed en afsluttende status på [klageren], som har gennemført og afsluttet sit forløb hos ... i perioden 03.02.2023 – 11.12.2023, afledt af en opsigelse fra sit job som ... i virksomheden ..., begrundet i uoverensstemmelser med den nærmeste leder.

Status ved forløbsstart var, at [klageren] var opsagt og oplevede stress udløst angst og depression. Målsætning med forløbet var at opnå en arbejdsdygtighed svarende til mere end halv tid i forhold til fuld erhvervsdygtighed og forankring af denne.

...

[Klageren] er opsagt fra sit job og er p.t. sygemeldt.

...

Ut. har ikke set [klageren] siden d. 14/6 2023, hvorfor det vil være med stor usikkerhed at udtale mig om med hvilket timetal som [klageren] vurderes til at kunne bidrage på arbejdsmarkedet. Da [klageren] fik behandling hos [jobrådgivningsfirma] nåede [klageren] frem til at skulle have støtte af en jobcoach.

Ut. Kan ikke anslå et timetal, med hvilket [klageren] kan bidrage på arbejdsmarkedet grundet de psykologiske barrierer og det nedsatte og det nedsatte fysiske funktionsniveau bestående af fibromyalgi og leddegigt."

Det fremgår af kommunal journal af 8/1 2024:

"Du blev sygemeldt d. 11.10.2022 pga. arbejdsbetinget stress. Overgik til jobafklaringsforløb d. 4.10.2023. Det beskrives i LÆ135 fra marts 2023, at du blev syg grundet arbejdsbetinget stress, samt forværring af kendt let ængstelighed til angst. Du har symptomer som hukommelsesproblemer, søvnbesvær, angst, hjertebanken og dødsangst. I LÆ135 fra aug. 2023 beskrives der endvidere ledsmerter, lænd- og rygsmerter, samt overgangsalder/menopause. Derudover beskrives let kendt ængstelighed til angst. Du beskriver selv dødsangst, som er blevet værre efter stresstilstand.

Du beskriver til samtale d. 2. nov. at du i et par mdr. har været i behandling med hormoner vedr. menopause, men har ikke oplevet nogen synderlig effekt, måske lidt bedre søvn. Du har netop i dag

været hos egen læge hvor i bl.a. drøftede antidepressiv medicin, som lægen ikke mente var relevant.

Du har i starten af din sygemelding gået til psykolog via PFA, og du har gået til fysioterapeut nu i ca. et par måneder. Du har før sommerferien gået til yoga, og vil gerne starte dette op igen. Du fortæller at du tror ikke dit sind er særligt stærkt og det har det aldrig været, det samme med din fysiske. Du har boet i ... i længere tid, hvor du var igennem et langt udredningsforløb og jeg fik at vide du havde fibromyalgi, men dette ville du ikke anerkende. Du blev anbefalet at hvile dig når du var træt, men det har du aldrig gjort og måske derfor din fysiske tilstand er blevet så dårlig, fordi stressen måske har udløst det.

Det fremgår af CV på jobnet, at du har erhvervsgrunduddannelse som ... fra ... og din vej til at blive ..., startede med job i ..., herefter ... Blev opsagt fra seneste job som ... hos ... d. 31.01.23. Du får pt. erhvervsevnetab erstatning fra PFA.

Du har haft et belastende samarbejde med tidligere chef, som har været udløsende for din situation.

Du oplevede ikke at blive mødt med forståelse, når du ytrede dig og hun behandlede de ansatte i ... meget anderledes end du ville have gjort. Du fik derudover for store opgaver og du begyndte at sige fra.

På baggrund af ovenstående vurderes du fuldt uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, jf. Lov om sygedagpenge § 7, stk. 4."

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 9/1 2024:

"Indstilling. Første jobafklaringsforløb

...

Ved udfyldelsen af den forberedende del, spørges du indtil om du kan forestille dig bare et arbejde/praktik 10 timer ugt. Du fortæller, at få koldsved bare ved snakken om det. Din største fjende er dine egne forventninger til dig selv. Hvis der var noget, hvor der slet ikke var nogen forventninger til dig, så måske. Du har en tro på at det nok skal gå, du kan bare ikke forstille dig hvornår.

Du mentorere pt. på frivilligt basis 3 unge mennesker indenfor ..., hvilket du beskriver som givende. Du er informeret om virksomhedspraktikteamet og vil gerne deltage i søvnvejledning.

...

Du fortæller, at du er i stand til at stå op om morgenen og varetage dit liv, i stand til at tage vare på dig selv og [dit barn], det kan du gøre ret godt, men så kan du faktisk heller ikke gøre meget mere pt.

...

Sundhedskoordinator vurderer at du er sygemeldt med arbejdsrelateret stress og er i den forbindelse startet hos psykolog, hvor du indtil videre har været en enkelt gang. Du er også præget af ængstelige symptomer. Hvis disse ikke bedre ved psykologbehandlingen alene, anbefales du at tale med egen læge om evt. at blive henvist til privatpraktiserende psykiater eller til angstpakkeforløb i regionens psykiatri.

...

Du fortæller på mødet, i dag at du går på en privat fysioterapeutisk klinik en gang om ugen, med fokus på dine smerter over lænden.

Socialafdelingen kan ikke tilbyde tiltag som vil kunne udvikle dit funktionsniveau ift. arbejdsmarked.

Du er efter ophør af sygedagpenge overgået til jobafklaringsforløb den 4.10.2023. Da det således er dit første jobafklaringsforløb, er din sag derfor alene forelagt rehabiliteringsteamet til en tværfaglig vurdering af hvilke indsatser, der skal indgå i dit jobafklaringsforløb, som kan bringe dig tættere på arbejdsmarkedet.

Rehabiliteringsteamet indstiller på baggrund af samtalen med dig i dag og de samlede oplysninger i sagen, til at dit jobafklaringsforløb skal indeholde sundhedsmæssige og beskæftigelsesmæssige indsatser med henblik på at genoptræne og udvikle din funktions- og arbejdssevne."

Ankenævnet *for* Forsikring

31.

104665

Det fremgår af LÆ145 af 5/3 2024:

"[Klageren] har oplyst, at hun for mange år siden i [udlandet] fik diagnose fibromyalgi, men har *ikke* taget dette til efterretning. Måske relevant at henvise [klageren] til udredning herfor?

Fibromyalgi diagnose stillet i ca. 17 år siden i ... efter 2 års undersøgelser. Har i alle år som hårdt-arbejdende selvstændig i ... branchen *ikke* været en hindring. Der har været forværring i symptomer efter arbejdsophør og arbejdsbetinget stresstilstand og tolkes som stresssymptomer. En ny udredning og evt konstatering af fibromyalgi som er en udelukkelses og beskrivende diagnose har/får ingen konsekvenser.

- Kan det enten tilrådes eller frarådes at [klageren] deltager i en hensynstagende praktik på ned-sat tid?

Det kan kun tilrådes mhp at afklare hendes ressourcer. At komme tilbage i job også selvom det ikke bliver på samme niveau som tidligere vil give struktur og understøtte egenforståelse.

...

- Hvilke skånehensyn bør i forbindelse med mulig praktik imødekommes?/Der er behov for store skånehensyn i forhold til arbejdstid og opgaver.

I et afklaringsforløb højst 2 timer dagligt til en start med relevante og fysisk eller psykisk belastende opgaver og gradvis langsom optrapning

...

Angst - det er min vurdering at nuværende symptomer skyldes eksistentiel krise udløst af konflikt og dårligt arbejdsmiljø samt arbejdsophør, udfordringer i splittet parforhold, hvor partner bor i [udlandet], hun har måttet sælge [sit hjem] og [barn] er flyttet hjemmefra.

Denne identitetskrise, professionelt og privat som partner og forælder samtidig med mulige menopause gener forværret en let underliggende bekymringstendens, og sygdomsangst men bunder i stress i forbindelse med disse eksistentielle stressbelastninger.

...

Fra 08/2023

MDI 34 Kernesymptomer 2: Trist, Manglende energi/kræfter

Ledsagte symptomer 5: Mindre selvtillid, Dårlig samvittighed/skyldfølelse, Koncentrationsbesvær, Rastløshed og mere stille, Søvnbesvær.

Stresscore med svær stress.

...

5. Beskrivelse af funktionsevnen

...

Funktionsevne er lige nu svært begrænset efter langvarig sygemelding eksistentielle udfordringer. Fremstår skrøbelig sprød og sårbar med ringe tiltro til egne evner.

Der er behov for store skånehensyn i forhold til arbejdstid og opgaver.

I et afklaringsforløb højst 2 timer dagligt til en start med relevante og fysisk eller psykisk belastende opgaver og gradvis langsom optrapning."

Det fremgår af journal fra øre-, næse- og halsklinik:

"20-08-2024

...

Diagnose:

E04.1 Atoksisk struma med solitært adenom [obs pro]

...

Fornylig gjorde en læge hende opmærksom på struma. Har en del ubehag i halsen med ømhed og rømmetrang i perioder og dette har stået på siden 2021. Ingen vægttab eller almen sygdomfølelse ellers. Normalt TSH i april.

Ingen fast medicin udover hormonsubstitution i forb. med menopausale gener. Sygemeldt med stress.

...

Vurdering: Udredningskrævende proces i glandula thyreoidea, skal udredes i endokrinologisk regi
Plan: Friske thyreoidealtest bestilt men forventer de er normale. Allerede nu henvisning til endokrinologisk afdeling."

Det fremgår af hospitalsjournal fra endokrinologisk ambulatorium:

"05-09-2024

...

Gennem flere år lager fra hals og tryksymptomer. Tidligere udredt af ØNH-læge uden forklaring. Atter vurderet af ØNH-læge, der finder udredningskrævende proces.

Må rømme sig for at synke. Føler til tider ikke hun kan få luft. Klager endvidere over brændende fornemmelse i halsen. Nyligt opstartet PPI-behandling uden effekt.

Angiver sig ængstelig af natur. Har netop på nærmeste hold gennemgået ...

UL+ scint påviser multinodøs struma med to mindre knuder, hvor der ikke er fundet indikation for FNAB.,

Patienten er paraklinisk euthyroid

...

21-08-2024

...

Konklusion:

Multinodøs gid. thyreoidea - ingen noduli med indikation for FNAB.

...

31-10-2024

...

Møder til svar på CT af hals foretaget pga trykgener fra hals. I denne genfindes simpelt udseende cyste i højre thyroidealap og diskret forstørrelse af højre thyroidealap. Ingen tracheal påvirkning
I øvrigt upåfaldende forhold.

Pt orienteres om svar.

Orienteres også om, der ved blodprøver fra e.l. (taget pga hudblødning) er fundet normal hæmatologi og INR.

Plan AFSLUTTES."

Det fremgår af selskabets brev af 16/1 2025:

"Vi har fulgt op på din udbetaling ved PFA Erhvervsevne og ud fra oplysningerne har vi vurderet, at din generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Vi stopper derfor din udbetaling og indbetalingssikring den 28. februar 2025.

...

Hvad skal der ske med din ordning, når udbetalingen fra PFA Erhvervsevne stopper?

Når udbetalingen fra PFA Erhvervsevne stopper, er du dækket af PFA Erhvervsevne, PFA Liv og PFA Kritisk sygdom frem til den 1. juni 2025.

Det er vigtigt, at du i løbet af den periode tager stilling til, hvordan din ordning skal fortsætte.

Du kan vælge mellem:

- at fortsætte indbetalingerne privat eller via en ny arbejdsgiver. På den måde kan du fortsætte med at spare op og blive ved med at være forsikret.
- ikke at fortsætte indbetalingen. Du vil så få en indbetalingsfri ordning, som vil bestå af din opsparing og en obligatorisk livsforsikring på 10.000 kr.

Senest den 1. juni 2025 skal du ringe til vores rådgivningscenter på tlf. 70 12 50 00 og give besked. Hører vi ikke fra dig inden den nævnte dato, vil din ordning blive ændret til en indbetalingsfri ordning, og du vil modtage en ny pensionsoversigt fra os."

Det fremgår af kommunens anmodning om statusattest af 5/3 2025:

"Er aktuelt i praktik [inden for hendes tidligere erhverv] pr. jan 2025, opstartet med 3x3 timer ugentligt."

Det fremgår af generel helbredsattest LÆ145 af 26/9 2025:

"1) Hvad er det aktuelle diagnose- og symptombillede og disses betydning for uarbejdsdygtigheden?

Langvarig arbejdsbetinget stress - påvirker arbejdsevne betydeligt

2) Hvilken behandling er pågået/pågår/eller afventes og med hvilken effekt? Er den/de aktuelle behandling/behandlinger tilstrækkelig? Er alle behandlingsmuligheder udtømte?

Psykologbehandling - har haft flere forskellige terapeuter og nuværende forløb meget gavnligt. Der kan være gavn af yderligere karrierevejledning coaching.

3) Hvad er prognosen for sygemeldingen?

Jeg vurderer [klagerens] arbejdsevne varigt delvist nedsat.

...

Objektiv undersøgelse

...

Vurderes ikke egentligt deprimeret men præget af langvarig arbejdsbetinget stress og tab af arbejdsidentitet.

...

Diagnoser

...

Langvarig stress på baggrund af traumatiske oplevelser i arbejdslivet

Overgangsalderproblematik
Uspecifike smertetilstand - ældre fibromyalgi diagnose

...

6. Prognose

...

Pt vurderes at have en varig/stabil nuværende tilstand med potentiale for lettere bedring af funktionsniveauet, såfremt hun finder passende beskæftigelse inden for sine begrænsninger. Pts funktionsevne rækker til at arbejde op til 15 timer ugentligt i et miljø med velkendte opgaver og under trygge rammer med skånehensyn. Ved at finde et passende arbejde, der giver mening for pt. Forventes hendes identitetsfølelse og selvværd at kunne styrkes, hvilket kan have positiv indvirkning på hendes generelle velbefindende."

Det fremgår af kommunal "min plan" af 10/10 2025:

"Du er efter ophør af sygedagpenge overgået til jobafklaringsforløb den 4.10.2023. Da det således er dit første jobafklaringsforløb, er din sag derfor alene forelagt rehabiliteringsteamet til en tværfaglig vurdering af hvilke indsatser, der skal indgå i dit jobafklaringsforløb, som kan bringe dig tættere på arbejdsmarkedet.

...

Du har påtænkt at klage over stop af tab af erhvervsevne. De vurderer ikke længere, at du har nedsat erhvervsevne og kan arbejde halv tid. De har dog nu (2025) bevilget dig psykologsamtaler, som har været rigtigt givende. Hun har hjulpet dig med erkendelse og accept af, at du ikke kan, hvad du kunne tidligere. Du har gjort dig tanker om evt. yderligere diagnose pga. hyper-tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderes du fuldt uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, jf. Lov om sygedagpenge § 7, stk. 4.

Borgerens egen vurdering:

Du har haft meget tankemylder om din situation, tanker om helbred, tanker om hvad du kan beskæftigelsesrettet i fremtiden. Gradvist optrappende praktik som ... startede jan. 2025 med 3x3 timer og afsluttedes på 15 timer ugl. Du har afprøvet 5x5 timer, hvilket var for meget. Du går med tanker om brancheskift efter samtale med jobcoach, egen læge og psykolog. Der opstartes nu 26-ugers."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevne i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

For forsikrede, der ikke er selvstændige erhvervsdrivende, gælder det dog, at PFA Pension yder indbetalingssikring selvom den forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad, såfremt den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (Helbredsmæssig erhvervsevne) uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) er nedsat med mindst 50 procent.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

6.1.1.1.1. Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet 'Helbredsmæssig erhvervsevne') er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet 'Økonomisk erhvervsevne') er nedsat med mindst 10 procent.

6.1.1.1.2. Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

6.1.1.1.3. Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn ekskl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men ekskl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag."

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1960'erne, anmeldte den 31/1 2023 til selskabet, at hun den 11/10 2022 blev sygemeldt fra sit arbejde med stress. Klageren oplyste, at hun havde hukommelses- og koncentrationsbesvær, hovedpine, angst og depression. Klageren blev opsagt og havde lønophør den 31/1 2023. Selskabet har ydet dækning på midlertidigt grundlag frem til den 28/2 2025, hvor selskabet overgik til en vurdering af den generelle erhvervsevne. Klageren ønsker dækning pr. 1/3 2025 og frem.

Klageren har anmodet om, at sagen hjemvises til selskabet til fornyet behandling. Klageren har anført, at selskabets afgørelse om stop af ydelser er foretaget på et mangelfuldt grundlag. Kla-

geren har anført, at samtlige lægeerklæringer dokumenterer, at hendes erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen på grund af sygdom. Klageren har anført, at hendes læge har udtalt, at hun maksimalt kan arbejde 2 timer pr. dag under betydelige skånehensyn. Klageren har anført, at selskabet har truffet afgørelse uden at inddrage kommunens vurdering af hendes helbreds-tilstand og arbejdsevne. Klageren har anført, at hun fortsat er i psykologbehandling via selskabet for de stress-og angstsymptomer, som selskabet har vurderet, ikke længere er dækningsbe-rettigende. Klageren har anført, at hun i starten af 2026 startede i nyt praktikforløb på det bre-de arbejdsmarked.

Selskabet har anført, at selskabet pr. 1/1 2025 var berettiget til at overgå til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, da hun på dette tidspunkt havde været sygemeldt i 2,5 år, og hendes tilstand måtte derfor betragtes som stationær. Selskabet har anført, at klageren ikke har godtgjort, at hendes helbredsmæssige erhvervsevne er generelt nedsat med halvdelen pr. 1/3 2025 og frem. Selskabet har anført, at den objektive undersøgelse af klagerens psykiske tilstand i det væsentlige var normal, at hendes kognitive funktion er intakt, og klagerens prakti-serende læge ikke har fundet anledning til udredning ved psykiater eller behov for behandling med antidepressiv medicin. Selskabet har anført, at klageren er i en livskrise eller eksistentiel krise, som er udløst af flere belastende private faktorer. Selskabet har anført, at en eventuel fibromyalgidiagnose ikke har betydning for klagerens erhvervsevne. Selskabet har anført, at der samlet set ikke er beskrevet gener, som gør klageren ude af stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid. Selskabet har anført, at klageren kun er arbejdsprøvet inden for sit eget er-hverv, hvor hun var i stand til at arbejde 15 timer pr. uge, og at selskabets vurdering er, at kla-geren ville være i stand til at arbejde mere end halv tid i et erhverv, hvor hendes skånehensyn bliver tilgodeset.

Det fremgår af kommunens anmodning om helbredsattest LÆ131 af 10/2 2023, at klageren "har været sygemeldt siden 11.10.22 og har oplyst, at det er grundet arbejdsrelateret stress. Hun har derudover oplyst, at hun er opsagt".

Det fremgår af journal fra egen læge af 23/3 2023, at klageren havde "Umiddelbart før sygemelding haft opgør med sin chef. ... Haft mange generelle symptomer og svært at skelne ml stress/angst og fysiske. ... Symptomer: Hukommelsesproblemer, søvnbesvær, angst og dødsangst. Fysiske symptomer med hjertebanken. Symptomer gør [klageren] yderligere bekymret for fremtid og jobmuligheder (...) Obj psyk ...Fremstår venlig og imødekommende. Grådlabil. Relevant bekymret for sin erhvervsevne som hun har det nu. Nat stemningsleje og affektforvaltning. God Nat psykomotorik, ingen angst/uro og nat adfærd i samtalesituation. Ingen produktive psykotiske symptomer i form af hallucinationer eller vrangforestillinger. Samlet logisk tankegang med nat sprogbrug uden tegn til tankeforstyrrelser. Emotionel og formel kontakt god. God indsigt. Kognitiv funktion let påvirket. Ingen øget suicidalfare".

Det fremgår af LÆ135 af 23/3 2023: "Beskrivelse af diagnose/prognose Arbejdsbetinget stress, forværring af kendt let ængstelighed til angst. Symptomer: Hukommelsesproblemer, søvnbesvær, angst og dødsangst. Fysiske symptomer med hjertebanken. Symptomer gør [klageren] yderligere bekymret for fremtid og jobmuligheder ... Skånebehov: En start på arbejde på nedsat tid med begrænset ansvarsområde, og gradvis optrapning. ... Vurdering: Arbejdsrelateret stress og deraf forværring af livs 'krise'".

Det fremgår af 8-ugers status fra jobrådgivningsfirma af 14/6 2023: "[Klageren] har modtaget behandling i forhold til depression som for nuværende kun er til stede som restsymptomer. For nuværende er [klageren] præget af angst især i forhold til præstation som involverer det eksekutive system. **Er der evt. barrierer for progression, hvis ja – hvilke?** ... En mulig barriere for progression er fibromyalgi og leddegigt som skaber træthed hos [klageren]. ... **Arbejdsmarkedshindrende barrierer/skånebehov:** ... Det vurderes at kandidaten har behov for et ugeskema med progredierende timetal. Kandidaten har behov for at kunne trække sig og i perioder holde pauser. Kandidaten har behov for at være medbestemmende i forhold til arbejdstempo og tempo skift. Kandidaten har i opstartsfasen behov for respons på om arbejdet er udført tilfredsstillende".

Det fremgår af journal fra egen læge af 3/8 2023: "Lændesmerter gennem 3 mdr med udstråling ned i begge lår. ... Obj:ryg: kan gå på tæer og hæle. ingen bankeømhed af columna. palpatioensømhed af nedre lændemuskulatur bilat. ingen bevægeindskrækning ved for- og sidebøjning. norm sens og kraft. Vurd: lænderygsmarter med udstråling".

Det fremgår af journal fra egen læge af 30/8 2023: "- Arbejdshindrende diagnoser Arbejdsbettinget stress, forværring af kendt let ængstelighed til angst Tiltagende panikangst. Lænde og rygsmarter Overgangsalder/menopause ... - Beskrivelse af relevante skånehensyn Som situation og symptomer er nu - se symptomer - og ingen fremgang snarere forværring de sidste måneder er der behov for store skånehensyn i forhold til arbejdstid og opgaver. I et afklaringsforløb højst 2 timer dagligt til en start med relevante og ikke fysisk eller psykisk belastende opgaver og gradvis langsom optrapning. -... Såfremt ovenstående lykkes og [klageren] profiterer af medicinsk behandling mod overgangsalder og samtaler ved psykolog vil [klageren] kunne starte med sit vanlige arbejde i ... branchen men med skånehensyn i starten af 2024. Obj MDI 34 Kernesymptomer 2: Trist, Manglende energi/kræfter Ledsagde symptomer 5: Mindre selvtillid, Dårlig samvittighed/skyldfølelse, Koncentrationsbesvær, Rastløshed og mere stille, Søvnbesvær".

Det fremgår af journal fra egen læge af 28/8 2024: "Der er fundet struma. ... Har gn mdr haft en brændende fornemmelse i halsen er udredt ved ØNH for ... behandles for mavesyre med PPI uden effekt. ... Praktikplads hos ... var næsten skaffet da hendes bordherre opdagede struma. afventer nu opfølgning ved endo".

Det fremgår af journalnotat fra akutmodtagelsen af 27/9 2023: "**AKTIONSDIAGNOSE:** A DM545 Lændesmerter UNS ... Vurdering og plan: [Klageren], i det væsentligste tidl rask, kommer grundet forværring i rygsmarter. Havde til eftermiddag pludselig forværring, dog remitteret i ..., Bedring i smerterne efter panodil og ipren, er nu på vanlige niveau. Derudover let kildrende fornemmelse på højre side af skalpen og let ændret følesans på venstre crus. Neurologisk helt intakt. Ingen red flags".

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 9/1 2024: "Ved udfyldelsen af den forberedende del, spørges du indtil om du kan forestille dig bare et arbejde/praktik 10 timer ugt. Du fortæller, at få koldsved bare ved snakken om det. Din største fjende er dine egne forventninger til dig selv. ... Du fortæller, at du er i stand til at stå op om morgenen og varetage dit liv, i stand til at tage vare på dig selv og [dit barn], det kan du gøre ret godt, men så kan du faktisk heller ikke gøre meget mere pt. ... Sundhedskoordinator vurderer at du er sygemeldt med arbejdsrelateret stress og er i den forbindelse startet hos psykolog, hvor du indtil videre har været en enkelt gang".

Det fremgår af LÆ145 af 5/3 2024: "Fibromyalgi diagnose stillet i ca. 17 år siden i ... efter 2 års undersøgelser. Har i alle år som hårdtarbejdende selvstændig i ... branchen ikke været en hindring. ... Angst - det er min vurdering at nuværende symptomer skyldes eksistentiel krise udløst af konflikt og dårligt arbejdsmiljø samt arbejdsophør, udfordringer i splittet parforhold, hvor partner bor i [udlandet], hun har måttet sælge [sit hjem] og [barn] er flyttet hjemmefra".

Det fremgår af journal fra egen læge af 23/10 2024: "Talepres men ikke mistanke om mani/hypomani Vurderes fortsat som i en livskrise med partner i ..., fyring fra job, [barn] flyttet hjemmefra".

Det fremgår af kommunens anmodning om statusattest af 5/3 2025, at klageren "er aktuelt i praktik [inden for hendes tidligere erhverv] pr. jan 2025, opstartet med 3x3 timer ugentligt".

Det fremgår af generel helbredsattest LÆ145 af 26/9 2025: "Objektiv undersøgelse ... Vurderes ikke egentligt deprimeret men præget af langvarig arbejdsbetinget stress og tab af arbejdsidentitet. ... **Diagnoser** ... Langvarig stress på baggrund af traumatiske oplevelser i arbejdslivet Overgangsalderproblematik Uspecifike smertetilstand - ældre fibromyalgi diagnose ... **6. Prognose** ... Pt vurderes at have en varig/stabil nuværende tilstand med potentiale for lettere bedring af funktionsniveauet, såfremt hun finder passende beskæftigelse inden for sine begrænsninger. Pts funktionsevne rækker til at arbejde op til 15 timer ugentligt i et miljø med velkendte opga-

Ankenævnet for Forsikring

41.

104665

ver og under trygge rammer med skånehensyn. Ved at finde et passende arbejde, der giver mening for pt. Forventes hendes identitetsfølelse og selvværd at kunne styrkes, hvilket kan have positiv indvirkning på hendes generelle velbefindende".

Det fremgår af kommunal "min plan" af 10/10 2025, at klageren "Gradvist optrappende praktik som ... startede jan. 2025 med 3x3 timer og afsluttedes på 15 timer ugl. Du har afprøvet 5x5 timer, hvilket var for meget".

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at forsikringen yder dækning, hvis den helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %, og den økonomiske erhvervsevne er nedsat med mindst 10 %.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet pr. 1/3 2025 overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet klagerens tilstand har stabiliseret sig i en sådan grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har været sygemeldt siden den 11/10 2022.

Nævnet bemærker, at det er klageren, som skal bevise, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50 %.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle helbredsmæssige erhvervsevne pr. 1/3 2025 er varigt nedsat med mindst 50 %. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på sagens lægelige og kommunale oplysninger, hvori klagerens tilstand hovedsageligt ses at vedrøre hendes psykiske gener som følge af stress/angst. Klageren lider også af gener som følge af overgangsalderen og lændesmerter. Klageren har skånehensyn i form af behov for at kunne trække sig, holde pauser, have medbestemmelse i forhold

Ankenævnet for Forsikring

42.

104665

til arbejdstempo og arbejde med velkendte opgaver. Klagerens gener og skånehensyn ses efter nævnets vurdering ikke at være uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der tages behørigt hensyn til klagerens skånebehov.

Nævnet har derudover lagt vægt på, at klagerens fibromyalgi-diagnose ikke er en nyopstået lidelse, og at klageren på trods heraf tidligere var i stand til at bestride et fuldtidsjob. Det fremgår af LÆ145 af 5/3 2024, at diagnosen var stillet 17 år forinden i udlandet, og at diagnosen ikke tidligere havde været en hindring for klageren.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren blev sygemeldt som følge af arbejdsrelateret stress-belastning. Det fremgår af journal fra egen læge af 23/3 2023, at klageren havde haft et opgør med sin chef kort inden sin sygemelding. Det fremgår af generel helbredsattest af 26/9 2025, at klageren var præget af "langvarig arbejdsbetinget stress og tab af arbejdsidentitet". Nævnet har lagt vægt på, at den arbejdsmæssige belastning ikke længere er til stede.,

Nævnet har også henset til, at sociale forhold – herunder udfordringer i klagerens parforhold og forhold vedrørende barnet – må antages at have påvirket klagerens erhvervsevne negativt. Nævnet bemærker, at forsikringen alene dækker helbreds-betinget erhvervsevnenedsættelse.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.



Ankenævnet *for* Forsikring

43.

104665

Hans-Jørgen Nymark Beck